

INTRODUCERE

LEADER este un instrument important pentru România în reducerea dezechilibrelor economice și sociale și a disparităților dintre mediul urban și cel rural. Experiența actuală reflecta o capacitate de dezvoltare la nivel local care nu răspunde în totalitate nevoilor locale, în special în ceea ce privește colaborarea între partenerii publici și privați, iar abordarea strategică trebuie încurajată și dezvoltată.

În România, implementarea abordării LEADER și a Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) a început în perioada 2007 - 2013 prin intermediul PNDR. În perioada 2011-2012, teritoriul României a fost acoperit de 163 de GAL-uri, pe o suprafață de cca. 142.000 km², reprezentând circa 63% din teritoriul eligibil și circa 58% din populația eligibilă LEADER.

Teritoriul LEADER, reprezentat prin parteneriatul creat de Asociația Grupul de Acțiune Locală Crivatul de Sud-Est este alcatuit din zece Unitățile Administrativ-Teritoriale, situate în județele Braila și Buzau.

Teritoriul reprezentat de Asociația Grupul de Acțiune Locală Crivățul de Sud-Est acoperă exclusiv Unități Administrativ Teritoriale eligibile, care nu au fost incluse în alte GAL-uri finanțate prin LEADER- PNDR 2007-2013

În perioada scurtă de implementare a strategiilor de dezvoltare locală și de funcționare a GAL-urilor, s-a demonstrat că, pe baza specificității sale, abordarea LEADER poate contribui la o dezvoltare echilibrată a teritoriilor LEADER și poate accelera evoluția structurală a acestora. Implicarea actorilor locali la dezvoltarea zonelor în care sunt activi va contribui la dezvoltarea locală și va conduce la o dezvoltare dinamică, pe bazele unei strategii de dezvoltare locală pregătită, implementată și gestionată de reprezentanții GAL - urilor.

În lucrarea de față, s-a ținut cont de recomandările Comisiei Europene cu privire la introducerea unor măsuri cu caracter *inovativ*, specifice pentru nevoile identificate în teritoriul acoperit de GAL.

Politica Agricolă Comuna, aflată în permanentă evoluție, ia în considerare diversitatea zonelor și peisajelor rurale, bogatele identități locale și valoarea tot mai însemnată pe care societatea o acordă calitatii superioare a mediului rural. Acestea sunt considerate bunurile zonelor rurale din Uniunea Europeană.

Prin implementarea axei LEADER, în teritoriul GAL Crivatul de Sud-Est se urmărește ca solicitanții programului să beneficieze și să exploateze modalități noi prin care să devină sau să rămână competitivi, să își valorifice bunurile și resursele la maximum, precum și să depășească diversele dificultăți pe care le întâmpină, cum ar fi tendința de îmbătrânire a populației, nivelul redus al prestatilor de servicii, absența posibilităților de angajare sau discrepanta mare față de gradul de dezvoltare a zonelor urbane.

Finanțarea acțiunilor de valorificare a resurselor locale și de promovare a specificității locale, este relevantă, pentru a menține caracterul inovator al abordării LEADER, având în vedere experiența din perioada de implementare a PNDR 2007 - 2013. Totodată, programul LEADER, respectiv Strategia de Dezvoltare Locală a GAL, urmărind aceleași obiective generale și specifice ale Politicii Agricole Comune, ale U.E. și ale PNDR 2014 - 2020, propune dezvoltarea comunităților locale într-o manieră specifică, adaptată nevoilor și priorităților acestora.

Valoarea adăugată a măsurilor de finanțare incluse în Strategia de Dezvoltare Locală a GAL derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii existente la nivelul comunităților locale, reflectate în acțiuni specifice acestor nevoi. Abordarea LEADER este susținută prin Prioritatea de dezvoltare rurală 6B "Încurajarea dezvoltării locale în zonele

rurale”, care răspunde nevoilor identificate prin analiza SWOT: reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială; dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor în zonele LEADER; crearea de locuri de muncă în zonele LEADER; conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale; stimularea și consolidarea dezvoltării locale; acces la rețele TIC.

Printre cele mai semnificative provocări pentru dezvoltarea programului LEADER în România, provocari preluate și în Strategia de Dezvoltare Locală a GAL, se regăsesc în următoarele domenii de acțiune:

- contribuția la diversificarea activităților economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători din spațiul LEADER;
- crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, infrastructura fizică locală la scară mică și a serviciilor de bază;
- creșterea atractivității zonelor LEADER și diminuarea migrației populației, în special a tinerilor; îmbunătățirea condițiilor sociale, economice și de mediu;
- protejarea și conservarea patrimoniului natural și cultural rural;
- diversificarea ofertei turistice, încurajarea inițiativelor de dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare economică și socială teritorială.

Obiectivele de dezvoltare locala specifice/ale comunitatii care vor fi atinse prin implementarea programului LEADER in teritoriu, sunt:

- A. Utilizarea cat mai eficienta a fondului funciar si a efectivului de animale din teritoriul GAL.
- B. Diversificarea activitatilor economice din teritoriu in vederea cresterii numarului de angati si a evitarii activitatilor in special cu caracter sezonier.
- C. Cresterea numarului de servicii oferite de comunitatile locale si adaptarea la standarde europene a infrastructurii la scara mica.
- D. Dezvoltarea identitatii GAL Crivatul de Sud-Est si cresterea nivelului de cooperare cu partenerii nationali si europeni.

Printre exemplele de valoare adăugată, generată prin LEADER, care sunt incluse în prezenta Strategie de Dezvoltare Locala se numără:

- SDL respectă caracterul unic al micro-regiunii;
- Capacitatea instituțională a GAL este creată și consolidată prin parteneriate, fiind dezvoltate și utilizate resursele umane și know-how;
- Sunt generate situații reciproc și avantajoase și colaborative la nivelul comunității;
- Sunt identificate soluții locale integrate și creative pentru problemele manifestate la nivel local;
- Flexibilitate în aplicarea conceptului de inovare în funcție de specificul local;
- Dezvoltarea identității locale;
- Schimburi de experiență și bune practici inter-teritoriale și trans-naționale.

Lipsurile majore identificate în teritoriul LEADER sunt: dotarea deficitară a fermelor agricole, lipsa unităților de procesare, numărul mare al exploatațiilor agricole care sunt conduse de persoane cu vârstă de peste 40 de ani, numărul mic al entităților cu activități non-agricole, infrastructura la scară mică deficitară, lipsa formelor asociative și a ONG-urilor

Asociația Grupul de Acțiune Locală Crivatul de Sud-Est are în vedere realizarea unor proiecte în vederea desfășurării unor **activități de cooperare**. Proiectele care se vor depune în cadrul măsurilor de cooperare vor contribui nemijlocit la îndeplinirea obiectivelor SDL.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Prezentarea principalelor caracteristici geografice (amplasament, relief, altitudini). Teritoriul GAL „Crivățul de Sud-Est” este amplasat în Regiunea de Dezvoltare Sud-Est. Teritoriul include o zonă din nord-estul județului Buzău (comunele Balta Albă, Boldu, Ghergheasa, Bălăceanu, Ziduri, Râmnicelu, Vâlcelele, Valea Râmnicului) și o zonă din nord-vestul județului Brăila (comuna Racoviță). Teritoriul GAL se întinde pe o suprafață de 632,17 km², reprezentând 8,77% din teritoriul județului Buzău (6103 km² total județ) și 0,95% din teritoriul județului Brăila (4766 km² total județ). Densitatea populației este în medie de 48,39 locuitori/km², și variază între 22,85 loc/km² la Racoviță și 96,48 loc/km² la Valea Râmnicului.

Unul din avantajele teritoriului analizat îl constituie relieful și vegetația de calitate superioare, în care se include și valoarea naturală a terenurilor agricole, cu potențial ridicat de biodiversitate. Pentru valorificarea la maxim a acestui potențial, trebuie avută în vedere amenințarea pe care o reprezintă intensificarea fenomenelor asociate schimbărilor climatice (inundații, temperaturi ridicate, secetă prelungită) cu impact negativ asupra solului și resurselor de apă. Teritoriul GAL Crivățul de Sud-Est se încadrează în climatul temperat-continental. Frecvența mare a anilor cu precipitații deficitare, îndeosebi în sezonul de vară, determină o scădere a potențialului productiv al solurilor. Regimul deficitar de apă se poate remedia parțial prin aplicarea unei agrotehnici specifice, care impune lucrarea solului imediat după recoltare, întreținerea corespunzătoare a culturilor (fără îmburuienire) și alte metode specifice, însă rezolvarea radicală a deficitului de umiditate din sol trebuie realizată prin introducerea irigațiilor.

Infrastructura de baza. Teritoriul este accesibil prin drumul european E85, este străbătut de drumul național DN 22 și de mai multe drumuri județene (DJ 202, DJ 203, DJ 203A, DJ 220 etc.) și de drumuri comunale. Căile ferate reprezintă o altă posibilitate de acces în zonă, prin Magistrala 500 Ploiești-Buzău-Bacău-Suceava și Magistrala 705 Făurei-Tecuci. Însă doar trei dintre comunele teritoriului au acces direct la calea ferată. Comunele Balta Albă și Ghergheasa sunt traversate de calea ferată Făurei-Tecuci, deservite de haltele de mișcare Balta Albă și Ghergheasa. Prin comuna Ziduri trece și calea ferată Buzău-Mărășești, deservită de stația Zoia. Teritoriul este omogen și din perspectiva distanțelor dintre municipiile Râmnicu Sărat și Buzău, pe de o parte, și localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală ”Crivățul de Sud-Est”, pe de altă parte, care se situează la distanțe între 20 și 50 de km.

Servicii pentru populație și infrastructuri medico-sociale

Infrastructura medicală este relativ nesatisfăcătoare pentru acest spațiu rural, mai ales din punctul de vedere al numărului de medici de familie (12 în total, 1 medic la 2500 de pacienți). Deși nu există nicio unitate spitalicească, în teritoriu funcționează 12 cabinete medicale (cel puțin unul în fiecare comună), 1 cabinet stomatologic (Puiști), 8 farmacii și 9 puncte farmaceutice. Infrastructura medicală este slab dezvoltată în domeniul laboratoarelor și al dispensarelor medicale, acestea din urmă fiind practic inexistente, locul lor luându-l cabinetele medicilor de familie. În teritoriu își desfășoară activitatea 45 de cadre medicale (inclusiv farmaciști). În schimb, nu funcționează cămine pentru vârstnici, policlinici sau servicii SMURD. De asemenea, inexistența dotărilor necesare și a utilităților minime (canalizare, apă curentă etc.) afectează calitatea serviciilor medicale. Serviciile și infrastructura de învățământ sunt satisfăcătoare pentru spațiul rural: toate localitățile partenere dețin unități școlare, biblioteci și calculatoare. De asemenea, majoritatea comunelor teritoriului dețin laboratoare școlare

(excepție fac comunele Bălăceanu și Racoviță) și ateliere școlare (mai puțin comunele Ghergheasa și Racoviță). Un avantaj în dezvoltarea școlărilor este dat și de reprezentarea infrastructurii sportive (terenuri de sport sau săli de gimnastică). În privința unităților recreative, căminele culturale sunt prezente în majoritatea comunelor teritoriului. Căminele culturale aparțin primăriei și, în general, fiecare primărie administrează câte un cămin cultural.

Din punctul de vedere al serviciilor edilitare, se remarcă o lipsă totală a canalizării și o operabilitate redusă a infrastructurii de management a deșeurilor și apei. Un alt dezavantaj îl constituie extinderea extrem de redusă a rețelei de gaze naturale. În schimb, existența rețelelor energetice și de telecomunicații reprezintă un avantaj important pentru dezvoltarea altor utilități tehnico-edilitare.

Patrimoniul de mediu în teritoriul acoperit de GAL Crivățul de Sud-Est, lacurile Balta Albă și Balta Amară sunt rezervații naturale, făcând parte din două zone naturale protejate de mai mari dimensiuni. Situl comunitar, **ROSCI 0005 Balta Albă - Amara - Jirlău - Lacul Sărat Căineni**, are o suprafață de 6300ha, din care 3444,5 ha în județul Buzău și restul în județul Brăila. Scopul desemnării sitului este asigurarea unei stări de conservare favorabilă pentru anumite specii și habitate de interes comunitar. Situl comunitar, **ROSPA 0004 Balta Albă - Amara - Jirlău** este inclus integral în ROSCI 0005 și are o suprafață de 2023ha, din care 815 ha în județul Buzău și restul în județul Brăila. Scopul desemnării sitului este acela de conservare a zonelor unde cuibăresc păsările sălbatice, dar și pentru protejarea speciilor de păsări, care folosesc zona pentru hrănire și odihnă, în perioada de migrație, sau în perioada de iarnă.

Toate comunele care fac parte din teritoriul acoperit de GAL „Crivățul de Sud-Est” au fost declarate **zone afectate de constrângeri naturale semnificative**. Caracteristicile naturale care determină încadrarea comunelor teritoriului GAL Crivățul de Sud-Est în categoria ANC_SEMN țin mai ales de climatul continental cu nuanțe excesive. În ciuda acestor vulnerabilități, potențialul turistic natural de mediu este de o înaltă calitate și poate crea o identitate a teritoriului GAL prin acțiuni de promovare a ariei protejate reprezentate de Lacul Balta Albă, dar și prin acordarea unei atenții deosebite zonei estice a teritoriului.

Patrimoniul arhitectural și cultural. Vestit pentru frumusețile sale naturale, teritoriul GAL „Crivățul de Sud-Est” mai pastrează și astăzi însemnate dovezi de continuitate a vieții și activității umane încă din epoca migrațiilor, la care se adaugă dovezile documentar-istorice din evul mediu. Putem menționa situl arheologic de la Puiștii de Sus - Movila (locuire civilă, Epoca migrațiilor, eneolitic), situl arheologic de la Balta Alba (epoca migrațiilor / sec. III - IV), așezarea Monteoru de la Zoita - Movila Zoita, (locuire civilă, epoca bronzului), așezarea Latene de la Valea Ramnicului (locuire civilă Latene / sec. IV - III a. Chr.), necropola medievală de la Fotin (epoca medievală) etc. Teritoriul este la fel de vestit și pentru frumusețile artei populare, originalitatea și ingeniozitatea marturiilor de civilizație și cultura populară. Portul popular din regiune este unul; din elementele etnografice prezent în colecțiile muzeale și utilizat mai ales în cadrul sărbătorilor. La origini, modelul de costum popular buzoian este înrudit cu cel din portul populației dacice. Locuințele țărănești din zona Ramnicu Sarat fac parte din patrimoniul arhitectural național, fiind executate din lemn (barne și capriori tăiați în timpul iernii din pădure), cioplit și imbinat la încheieturile peretilor, în „coada de randunica” cu ajutorul cuielor de lemn. Patrimoniul cultural și arheologic bogat, precum și existența celor două situri Natura 2000 constituie o oportunitate pentru dezvoltarea turismului cultural, turismului balnear și a turismului de vânătoare și pescuit în teritoriul analizat.

Populația -caracteristici demografice. Conform Recensământului Populației și al Locuințelor din anul 2011, teritoriul prezentat avea o populație de 30.593 locuitori. Analizând aceste informații, rezultă că din totalul populației stabile a teritoriului vizat un procent de 25,23% (7.669 persoane) îl reprezintă populația îmbătrânită, cu vârste peste 65 de ani. Prin urmare, teritoriul dispune de forță de muncă întrucât ponderea cea mai mare, de 59,12%, o au persoanele apte de muncă cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 de ani (17.970 persoane), care pot asigura forța de muncă în teritoriu.

Din punctul de vedere al structurii etnice a populației teritoriului trebuie afirmat că majoritatea populației este reprezentată de populația de etnie română (în jur de 87%), în timp ce 2.649 de cetățeni (8,65%) se declară de etnie rromă.

Analizând nivelul de educație a populației din teritoriu, conform Recensământului Populației și al Locuințelor 2011, constatăm că predomină un nivel mediu de pregătire a populației școlare, în procent de 68%, din care peste 57% dintre absolvenți au doar studii gimnaziale, care însă nu le asigură și o pregătire de specialitate. În jur de 33% dintre absolvenții din teritoriu au dobândit competențe profesionale care le oferă șanse sporite să ocupe un loc de muncă și să contribuie astfel la dezvoltarea comunităților rurale.

Conform datelor statistice, în noiembrie 2015, media ratelor medii ale șomajului înregistrată la nivelul teritoriului a fost mai mare cu 4 procente decât rata medie a șomajului, calculată la nivelul celor 2 județe, pe suprafața cărora se întinde teritoriul GAL analizat. Astfel, media ratelor medii ale șomajului în teritoriul GAL Crivașul de Sud-Est a fost egală cu 8,61%, din care 6,46% a reprezentat media ratei șomajului în rândul femeilor din teritoriul analizat.

În anul 2014, schimbările de domiciliu au fost favorabile teritoriului, numărul stabilirilor de domiciliu fiind mai ridicat decât cel al plecărilor. Raportat la populația teritoriului de la 1 ianuarie 2015, numărul stabilirilor reprezintă cca. 1,65%, iar numărul plecărilor 1,47%. Cele mai multe stabiliri de domiciliu sunt în comunele situate în apropierea municipiului Râmnicu Sărat - comunele Valea Râmnicului, Ziduri, Puiști și Balta Albă, unde se înregistrează un sold migrator pozitiv, mult mai mare decât cel înregistrat în comuna Racovița din județul Brăila, unde soldul în 2014 a fost negativ (-16).

Există o tendință de îmbătrânire a populației: ponderea populației de peste 65 de ani este de 25%, comparativ cu populația sub 14 ani, cu o pondere de 15,64% din totalul populației teritoriului. Rata ridicată a șomajului în rândul tinerilor și lipsa locurilor de muncă în mediul rural limitează orientarea forței de muncă către sectorul producției non-agricole sau al serviciilor. Diversificarea economiei și creșterea calității vieții în teritoriu constituie premise pentru revenirea celor plecați și stabilirea de familii tinere.

O analiză succintă a repartiției populației active pe sectoare economice relevă faptul că cea mai mare parte a populației ocupate, în anul de referință 2011, este în sectorul agricol și silvic (81,93%), în industrie (5,72%) și în construcții (3,68%).

Din analiza datelor statistice rezultă că numărul mediu al salariaților pe localități este în creștere în perioada 2012-2014. De altfel, după o tendință de creștere a ratei șomajului înregistrată la nivel național în intervalul 2012-2014 (5,08% - 2012, 5,25% - 2013 și 5,26% 2014), se observă o scădere a acestui indicator la 5,12% în 2015, conform Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă.

Economia locală. Teritoriul acoperit de GAL Crivașul de Sud-Est este omogen din punct de vedere economic deoarece reunește localități situate în apropierea centrelor industrial-urbane dezvoltate (Râmnicu Sărat, Buzău, Brăila, Focșani, Galați), caracterizate prin locuri de muncă și infrastructură mai dezvoltată.

Omogenitatea teritoriului analizat reiese și din faptul că majoritatea unităților administrativ-teritoriale fac parte din categoria zonelor sărace. Comuna Valea Râmnicului este cea mai dezvoltată din teritoriu, cu un indice de dezvoltare umană locală de 67.29, motiv pentru care nu intră în categoria zonelor sărace. La polul opus se află comuna Racovița, cea mai săracă din teritoriu, cu un IDUL de 34,69. Prin urmare, teritoriul analizat are nevoie în mod special de investiții în infrastructura de învățământ și de sănătate, la fel ca și în serviciile publice de bază, precum apa, canalizarea și salubritatea.

Agricultura . Agricultura este ramura economică cu ponderea cea mai mare în teritoriul acoperit de GAL Crivățul de Sud-Est. Din datele statistice analizate rezultă că în anul de referință 2014, fondul funciar în teritoriul GAL reprezenta 62.958 ha, din care 57.397 ha erau ocupate de terenurile agricole, adică un procent de 91,17%, iar 8,83% reprezintă suprafețele cu terenuri neagricole (5561 ha). De asemenea, din suprafața agricolă totală, ponderea cea mai mare o deține terenul arabil (85,97%), pășunile (11,06%), viile și pepinierele viticole (2,23%). Fânețele (0,7%) și livezile și pepinierele pomicele (0,04%) reprezentau în anul 2014 o pondere aproape nesemnificativă din totalul suprafeței agricole.

În anul 2014, terenurile neproductive ocupă, la nivelul teritoriului acoperit de GAL, o pondere relativ redusă, de 1,3% din totalul fondului funciar. Comunele Balta Albă și Puiști dețin cele mai mari suprafețe de teren degradat și/sau neproductiv: 279 ha respectiv 365 ha.

În teritoriul acoperit de GAL Crivățul de Sud-Est condițiile geografice favorabile zonei au determinat locuitorii să practice o serie de activități, predominant agricole, cum ar fi cultivarea grâului, porumbului, rapiței, florii soarelui, legumelor, precum și a plantelor medicinale și furajere, a viței de vie, pomicultura și creșterea animalelor. Având în vedere că peste 85% din suprafața arabilă a teritoriului este ocupată de terenuri bune pentru culturi (cernoziomuri), agricultura este ramura cel mai lesne de dezvoltat. Condiția este concentrarea terenurilor în **asociații**, pentru a fi mai ușor de lucrat mecanizat.

În general, în anul 2014, se constată un nivel insuficient al dotării cu mașini agricole și cu mijloace de transport al produselor, mai ales dacă ținem cont de suprafața arabilă a teritoriului GAL (49.347 ha). Pe de altă parte, există încă o pondere destul de crescută a mijloacelor agricole și de transport bazate pe tracțiune animală. Printre comunele cele mai bine dotate cu echipamente agricole se numără comunele Puiști (cu 475 unități), Ziduri (cu 260 unități) și Balta Albă (cu 212 unități), care dețin și cele mai mari suprafețe arabile din teritoriu. La polul opus se află comunele Valea Râmnicului (cu 63 unități), Racovița (cu 74 unități) și Ghergheasa (cu 80 unități), care dețin totuși și importante suprafețe de teren arabil, dar care necesită echipamente performante pentru practicarea agriculturii. Având în vedere că sectorul agricol din teritoriu este în continuă expansiune, potențialul acestuia poate fi valorificat prin reînnoirea dotărilor tehnice și creșterea calității echipamentelor, utilajelor, instalațiilor necesare activităților agricole.

Relieful plat, specific zonei de câmpie, cu soluri fertile, a favorizat dezvoltarea de culturi mari: grâu, porumb, orz, ovăz. La nivelul teritoriului GAL, grâul și porumbul ocupă primele locuri printre culturile cerealiere. Comunele cu cea mai mare suprafață cultivată cu cereale sunt Puiști (grâu, rapiță, floarea soarelui și porumb), urmată de Ziduri (grâu, porumb, floarea soarelui și rapiță). Culturile de nutreț (în special lucernă, trifoi, fân și porumb verde) necesare pentru hrănirea animalelor se cultivă mai ales în comunele Puiști și Râmnicelu. Boldu este comuna cu cea mai mare suprafață, la nivel de teritoriu, cultivată cu plante medicinale. În privința altor culturi, constatăm că o suprafață agricolă importantă este destinată legumelor,

pepenilor și căpșunilor, dar nu în sere și solarii, unde nu ar depinde de precipitații, ci în câmp, iar sistemul de irigații la nivelul teritoriului este insuficient dezvoltat.

Printre comunele cu cele mai mari efective de animale se numără comuna Puiеști (bovine, porcine), comuna Ziduri (păsări), comuna Valea Râmnicului (ovine, albine), comuna Ghergheasa (caprine) și comuna Balta Albă (cabaline). De remarcat potențialul zootehnic al multor comune din acest teritoriu.

În comuna **Puiеști** există o exploatație agricolă ce deține o suprafață agricolă de 42 ha certificată ecologic. În comuna **Balta Albă**, există o exploatație agricolă care a beneficiat de măsuri de dezvoltare rurală, respectiv plăți de agro-mediu. Deducem de aici că practicarea agriculturii ecologice este aproape inexistentă în teritoriu, dar constituie o oportunitate pentru viitor.

Industria IMM - Microîntreprinderi. Cea mai mare parte a întreprinderilor de pe teritoriul GAL Crivățul de Sud-Est îl reprezintă micro-întreprinderile cu până la 9 angajați (87,2%). Segmentul de micro-întreprinderi, care reprezintă baza dezvoltării economice, deține în teritoriul GAL o medie de 4-5 angajați pe societate. Principalele domenii în care activează întreprinderile din teritoriu sunt: agricultura (65,35%), industria (4,72%), construcțiile (0,78%), transporturile (0,5%), comerțul (35,43%) și alte servicii. În agricultură, cele mai multe societăți se ocupă cu cultivarea cerealelor, creșterea animalelor și cu activități conexe acestora. Industria, deși acoperă diverse domenii de activitate, este slab reprezentată. Prin urmare, activitățile non-agricole sunt slab dezvoltate, ca și serviciile pentru populație.

Dezvoltarea unui sector non-agricol poate constitui punctul central al planului de dezvoltare locală, fiind un sector economic important pentru crearea de noi locuri de muncă.

Turismul. Activitatea turistică este una destul de redusă, în acest moment teritoriul nefiind exploatat la potențialul său real. Totuși, trebuie să remarcăm că zona este prielnică pentru practicarea agro-turismului și a turismului ecologic, a turismului itinerant cu valențe culturale. Printre punctele de atracție din teritoriu, pot fi menționate: *lacul Balta Albă (comuna Balta Albă) - rezervație botanică și zoologică (600 ha) și Balta Amară (comuna Balta Albă) - rezervație geologică (900 ha).*

În teritoriul acoperit de GAL „Crivățul de Sud-Est” există numeroase peisaje naturale care pot fi exploatate pentru turism. Din păcate, turismul în zonă este încă în fază incipientă, iar teritoriul nu beneficiază de o identitate aparte, bine conturată, fiind practic necunoscut segmentului turistic. Motivul principal îl constituie lipsa unui circuit turistic integrat. Prin urmare, dezvoltarea turismului și agroturismului zonal implică asigurarea spațiilor pentru construirea de pensiuni, moteluri, hoteluri, case de vacanță, campinguri.

În teritoriul acoperit de GAL „Crivățul de Sud-Est” nu au fost evidențiate activități meșteșugărești, atât în perioada de încheiere a parteneriatului cât și în realizarea activităților de animare, consultare și informare derulate în cadrul Sm.19.1.

Zonele sarace pentru care IDUL are valori mai mici sau egale cu 55: comuna Racovita (BR)- 34,69; comuna Balta Alba (BZ) - 37,09; comuna Balaceanu (BZ) - 43,01; Comuna Boldu (BZ) - 51,47; comuna Ghergheasa (BZ) - 42,78; comuna Puiesti (BZ) - 49,26; comuna Ramnicelu (BZ) - 48,51; comuna Valcelele (BZ) - 38,78; și comuna Ziduri (BZ) - 51,60.

Zona Natura 2000 se regăsește pe teritoriul Balta Alba și Boldu. Pe întreg teritoriul GAL nu se regăsec zone cu valoare naturală ridicată (HVN)

În completarea prezentului capitol se vor atașa următoarele; Anexa 1 - Acord de parteneriat + HCL / alte documente justificative, Anexa 2 - Fișa de prezentare a teritoriului și Anexa 5 - Harta administrativă și geografică a teritoriului.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului.

Autoritățile Publice Locale. În conformitate cu prevederile Legii nr. 215/2001, autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală sunt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive. Mandatul primarului, respectiv al consilierilor locali, este de 4 ani.

Unitățile Administrative Teritoriale componente GAL sunt: comuna Racovita (jud. Braila), comuna Balta Alba, comuna Balaceanu, comuna Boldu, comuna Ghergheasa, comuna Puiesti, comuna Ramnicelu, comuna Valcelele, comuna Valea Ramnicului si comuna Ziduri - judetul Buzau. Teritoriul reprezentat de GAL Crivatul de Sud-Est este omogen din punct de vedere geografic.

În ultimii ani, se remarcă un interes crescut al entitatilor publice pentru accesarea fondurilor europene pe teritoriul GAL. Astfel, în cele 10 comune au fost implementate sau se află în curs de implementare un număr important de proiecte, cu finanțare nerambursabilă din fonduri pre și post-aderare, dar și prin Banca Mondială, cu solicitanți beneficiari privați, cât și publici. Interesul manifestat și numărul relativ mare de proiecte implementate relevă calitatea personalului calificat în derularea programelor cu finanțare europeană.

Pe teritoriul comunei **Boldu** au fost realizate investiții notabile în modernizarea infrastructurii edilitare, respectiv alimentarea cu apă, prin accesarea de fonduri europene derulate prin Programul SAPARD. De asemenea, scoala generală din comuna Boldu a fost modernizată, reabilitată și dotată cu un centru de documentare pedagogică, sport și cultură prin Programul Operațional Regional. Reabilitarea drumurilor de exploatație agricolă din comuna Boldu a fost realizată prin accesarea unor fonduri nerambursabile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală.

Scoala Generala Nr. 1 din comuna Valcelele a beneficiat de finantare europeana in cadrul Programului Operational Regional in vederea modernizarii. Proiectul a fost finalizat in anul 2015.

Comuna Balta Alba a depus in luna noiembrie a anului 2015, in cadrul Programului National de Dezvoltare Rurala un proiect pentru constructia unui after- school.

Partenerii publici care au pus bazele infiintarii Asociației Grupul de Actiune Locala „Crivatul de Sud-Est”, care totodata sunt si membri fondatori ai asociatiei, si-au exprimat interesul in vederea dezvoltarii infrastructurii locale la scara mica privind: drumurile comunale si satesti, apa / apa uzata, educatie (crese, gradinite si after-school), patrimoniul cultural precum si cresterea acesului populatiei rurale la infrastructura de baza si servicii.

Asociații locale și ONG-uri . La nivelul teritoriului se constată o participare socială redusă și o implicare redusă a ONG-urilor în comunitate. Din cadrul parteneriatului GAL Crivățul de Sud-Est fac parte urmatoarele ONG-uri:

- **Asociația Crescătorilor de Bovine, Ovine și Caprine Puiesti** s-a înființat în anul 2013. Scopul asociației este de a promova o strategie unitară de creștere a animalelor prin desfășurarea de acțiuni în vederea dezvoltării capacității de producție, în interesul comun nepatrimonial al membrilor asociației.
- **Asociația de Tineret, Cultură și Educație „Speranța Râmnicăneană”** a fost înființată în anul 2007. Scopul asociației este de a dezvolta și moderniza instituțiile de învățământ, de a consilia și sprijini tânăra generație, a crea un climat sănător de educație și pregătire profesională, de a educa tinerii împotriva manifestărilor de delincvență juvenilă, consum de droguri și alcool, de a-i educa în spiritul respectării actelor normative în vigoare.
- **ATRAS - Asociația de dezvoltare intracomunitară a transportului public Râmnicu Sărat** a fost înființată în 2012. Scopul asociației este de a organiza în comun furnizarea

serviciului de transport public de persoane pe raza administrativ-teritorială mai multor localități din județul Buzău.

Societati comerciale si PFA: In cadrul parteneriatului organizat in mod formal si-au exprimat interesul un numar de 24 entitati economice, astfel: SC TOP AGRISEM COMPLET SRL, SC AGROMIH SRL, SC DANCEREAL SRL, SC AGRICOLA MIRACOL PUIESTI SRL, SC BLOSS SETUP SRL, SC AGROBOG STAR SRL, SC MANEA I. DASCOM 93 SRL, SC MIOAGRIROX SRL, SC ILIAGRO 04 SRL, SC AGRORAL SRL, SC LIVOLT CONAGRO SRL, SC ROSA ADICRIS SRL, SC ELISAV AGRONOMY SRL, SC GEMAROM COM SRL, SC DENY DUPLEX SRL, SC CRAFT ECO LPG OIL SRL, SC UCSAR FARINA SRL, SC SERVPRIM BALTA ALBA SRL, SC EMIDOR&LAVI SRL, SC SERGEO CERES SRL, SC VANIC COM SRL, SC ANTONIC LACT SRL, SC S&B TRANS BARAGAN SRL, PFA GHEORGHE AURELIA.

In interiorul parteneriatului creat de GAL, membrii si-au exprimat la unison dorinta de dezvoltare a exploatareilor agricole si de promovare a identitatii GAL catre toate nivelele superioare de decizie. Astfel reprezentantii celor zece primarii componente, au stabilit intalniri alaturi de membrii sectorului privat, in vederea conturarii teritoriului GAL. Membrii GAL au stabilit de comun acord: reprezentantul legal, valoarea cotizatiei si au luat decizii cu privire la modalitatea de functionare a GAL (consiliul director, comitetul de selectie al proiectelor, etc.). Deasemenea, membrii au contribuit in mod activ la organizarea activitatilor de animare, informare si consultare si au diseminat informatiile obtinute catre alte entitati interesate de activitatea GAL.

In completarea prezentului capitol se vor atasa urmatoarele: Anexa 1 Acord de parteneriat + HCL / alte documente justificative, Anexa 3 - Componenta parteneriatului si Anexa 7 - Documente justificative ale membrilor parteneriatului.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

Analiza SWOT a fost concepută în urma realizării analizei diagnostic a teritoriului, cele două elemente aflându-se într-o strânsă corelație. În vederea obținerii unei analize cât mai obiective a teritoriului GAL Crivățul de Sud-Est au fost realizate patru analize SWOT pe următoarele domenii:

1. **Teritoriul.** Indicatori: caracteristici geografice, izolare, deservire, infrastructura, patrimoniu, cultura și mediu înconjurător.
2. **Populația.** Indicatori: demografie, populație activă, populație ocupată, îmbătrânire, nivel de educație, cunoștințe și competențe specifice teritoriului.
3. **Activități economice.** Indicatori: activități economice primare, secundare, terțiare, servicii, turism.
4. **Organizarea socială și instituțională.** Indicatori: activități asociative, ONG-uri, organizare instituțională.

TERITORIUL (caracteristici geografice, izolare, deservire, infrastructura, patrimoniu, cultura și mediu înconjurător)	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▶ teritoriu omogen, situat la o distanță medie de până la 50 de Km față de municipiile reședință de județ Buzău și Brăila; ▶ distanță relativ mică (cu o medie de sub 20 Km) față de municipiul Râmnicu Sărat; ▶ nivel ridicat de accesibilitate feroviară și rutieră, densitate mare a rețelei rutiere: E 85 (DN 22), DJ 202, DJ 203, DJ 203A, DJ 220 etc.) și drumuri comunale; ▶ existența rețelelor tehnico-edilitare, energetice și de telecomunicații (telefonie fixă, telefonie mobilă, internet, radio și televiziune); ▶ spații și terenuri disponibile pentru realizarea investițiilor; ▶ izvoare cu ape minerale, depozite de hidrocarburi (gaze naturale), sare, materiale de construcție în zona lacului Balta Albă; <ul style="list-style-type: none"> ▶ suprafață arabilă extinsă; ▶ mediu natural nepoluat; ▶ existența unor terenuri pentru obținerea de produse ecologice; 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ exploatații mici și fragmentate, rezultate din procesul de retrocedare a terenurilor; ▶ nevalorificarea la maximum a patrimoniului existent; ▶ diminuarea drastică a circulației feroviare pe rutele care străbat teritoriul; ▶ lipsa totală a canalizării în teritoriul analizat; ▶ distribuția extrem de redusă a rețelei de gaze naturale; ▶ suprafața extinsă a terenurilor degradate; ▶ lipsa trotuarelor și a șanțurilor dalate, a parcărilor, lipsa și/sau întreținerea necorespunzătoare a indicatoarelor rutiere; ▶ rețelele de distribuție a apei potabile și de colectare a apelor menajere sunt insuficient dezvoltate; ▶ rețeaua de distribuție a gazelor naturale este disponibilă doar în două localități din teritoriu; ▶ lipsa infrastructurii ecologice de colectare a deșeurilor; ▶ echiparea slabă cu utilități a

<ul style="list-style-type: none"> ▶ patrimoniu cultural și arheologic bogat; ▶ relief și vegetație cu o calitate înaltă și unică a peisajului; ▶ existența terenurilor agricole cu o valoare naturală înaltă și cu nivel ridicat de biodiversitate; ▶ existența a două situri Natura 2000: Balta Albă - Amara - Jirlău - Lacul Sărat Căineni și Balta Albă - Amara - Jirlău. 	<p>gospodăriilor din teritoriu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ comunele teritoriului au fost declarate zone afectate de constrângeri naturale semnificative; ▶ infrastructură medicală deficitară; ▶ lipsa acțiunilor de promovare a imaginii și potențialului teritoriului.
<p>OPORTUNITATI</p>	<p>AMENINTARI</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ proximitate față de cele două reședințe de județ, Buzău și Brăila, și față de municipiul Râmnicu Sărat; ▶ conservarea și îmbunătățirea resurselor naturale și a biodiversității; ▶ potențial de creștere a suprafețelor cultivate prin introducerea în circuitul agricol a terenurilor degradate; ▶ posibilitatea obținerii unor plăți compensatorii pentru fermierii care își desfășoară activitatea în zonele afectate de constrângeri naturale semnificative; ▶ potențial de dezvoltare a turismului cultural, turismului balnear și a turismului de vânatoare și pescuit; 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ intensificarea fenomenelor asociate schimbărilor climatice (inundații, temperaturi ridicate, secetă prelungită) cu impact negativ asupra solului și resurselor de apă; ▶ degradarea constantă a calității apelor din teritoriul analizat; ▶ schimbări frecvente și contradictorii ale cadrului legislativ; ▶ lipsa unei monitorizări continue a oportunităților de finanțare a programelor de infrastructură; ▶ uzura și degradarea continuă a infrastructurii, în absența investițiilor pentru modernizare.

<p>POPULAȚIA (demografie, populație activă, populație ocupată, îmbătrânire, nivel de educație, cunoștințe și competențe specifice teritoriului)</p>	
<p>PUNCTE TARI</p>	<p>PUNCTE SLABE</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ disponibilitatea forței de muncă din teritoriu; ▶ ponderea relativ ridicată a populației în vârstă de muncă în totalul populației; ▶ potențialii beneficiari ai măsurilor derulate prin PNDR 2014 - 2020 dețin experiență în derularea și implementarea proiectelor cu finanțare prin FEADR; ▶ populație școlară relativ stabilă; ▶ pondere ridicată a populației ocupate în agricultură (lucrători agricoli din exploatațile agricole familiale, ferme de subzistență, exploatații agricole care fac parte dintr-o formă asociativă); ▶ echilibru în structura populației pe 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ sporul natural negativ; ▶ fenomenul de îmbătrânire a populației (ponderea mai ridicată a populației de peste 60 de ani comparativ cu cea a populației sub 20 de ani); ▶ negarea apartenenței etnice a unei părți din minoritatea de etnie romă; <ul style="list-style-type: none"> ▶ forță de muncă neutilizată sau utilizată sezonier; ▶ forța de muncă slab calificată; ▶ lipsa locurilor de muncă; ▶ venituri scăzute ale populației ocupate în agricultura de subzistență; ▶ nivel mediu de pregătire a populației școlare;

<p>sexe;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ spor migrator pozitiv în teritoriu; ▶ o treime dintre absolvenții din teritoriu au dobândit competențe profesionale. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ nivel ridicat al ratei șomajului; ▶ rata ridicată a șomajului în rândul tinerilor; ▶ migrarea în străinătate a tinerilor.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▶ mobilizarea populației în vederea diversificării economiei, creșterii calității vieții și măririi atractivității teritoriului; ▶ programe de formare profesională derulate prin direcțiile autorităților de management ale Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, organizate la nivel de comună sau regiune; ▶ creșterea sporului natural prin acordarea de facilități familiilor tinere; ▶ încurajarea revenirii celor plecați prin creșterea oportunităților economice; ▶ orientarea forței de muncă către sectorul non-agricol și al serviciilor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale; ▶ perpetuarea sărăciei; ▶ existența unor centre urbane puternice în proximitatea teritoriului; ▶ atracția exercitată de mediul urban și /sau străinătate asupra forței de muncă; ▶ neadaptarea / adaptarea lentă a populației rurale mature și vârstnice la provocările mediului economic și social, la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale; ▶ neîncrederea în beneficiile educației, generată de situația materială precară a populației.

ACTIVITĂȚI ECONOMICE (activități economice primare, secundare, terțiare, servicii, turism)	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▶ forță de muncă calificată în domeniile: construcții, mecanizare agricolă și creșterea animalelor. ▶ număr relativ mare de agenți economici; ▶ microîntreprinderi cu activitate economică relativ diversificată; ▶ sector agricol în expansiune, în special cultura cerealelor și creșterea animalelor; ▶ extinderea și modernizarea IMM-urilor cu ajutorul fondurilor nerambursabile; ▶ forță de muncă accesibilă la costuri relativ reduse; ▶ existența practicilor zootehnice tradiționale; ▶ acces la piața de desfacere a centrelor urbane din proximitate; ▶ existența materiilor prime pentru industria alimentară; 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ număr redus de specialiști în agricultură; ▶ ponderea mare a lucrătorilor familiali în gospodării de subzistență și semi-subzistență; ▶ pondere ridicată a microîntreprinderilor cu 0-9 angajați; ▶ ponderea mare a activităților agricole și de creștere a animalelor, activități desfășurate în gospodăriile individuale de subzistență și semi-subzistență, în detrimentul exploatațiilor agricole extinse sau care se realizează prin intermediul asociațiilor sau al cooperativelor; ▶ activități economice puțin diversificate, lipsa celor cu valoare adăugată mare și gradul scăzut al prestărilor de servicii pentru populație;

<ul style="list-style-type: none"> ▶ potențial de dezvoltare a agriculturii ecologice; ▶ zonă cu potențial turistic și de agrement; ▶ potențial de dezvoltare a culturilor de plante tehnice și medicinale; ▶ potențial de dezvoltare a legumiculturii; ▶ existența unui centru de semințe și asistență fito-sanitară în teritoriu; ▶ comerțul cu amănuntul de mărfuri alimentare și nealimentare și cu produse agricole (cereale, legume etc.), animale și păsări vii, articole de uz casnic și gospodăresc etc.; 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ lipsa unităților de procesare a produselor primare din zonă; ▶ lipsa unui sistem de irigații pentru agricultură; ▶ lipsa unui circuit turistic integrat; ▶ impunerea noilor norme sanitare, care limitează accesul produselor tradiționale în piețe; ▶ posibilități reduse de atragere a tinerilor cu pregătire profesională corespunzătoare; ▶ mentalitate antreprenorială slab dezvoltată și capacitate de inovare scăzută ▶ neimplicarea autorităților publice locale în stimularea dezvoltării locale sau valorificarea potențialului local.
<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<p>AMENINȚĂRI</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ interesul intern și internațional pentru promovarea produselor tradiționale și ecologice; ▶ programe de accesare a fondurilor guvernamentale și europene pentru întreprinzătorii care au sediul și punctul de 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ exploatarea irațională a terenurilor agricole; ▶ dezvoltarea unei agriculturi nesustenabile; ▶ pierderea accesului la finanțare; ▶ neutilizarea tehnologiilor moderne
<p>lucru în mediul rural (PNDR 2014-2020) prin intermediul axei LEADER;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ tendința de orientare către turismul rural, cultural, de vânatoare și pescuit; ▶ dezvoltarea de tehnologii nepoluante în sectorul agricol; ▶ tendința de reînnoire a dotărilor tehnice necesare practicării activităților agricole; ▶ disponibilitatea băncilor de a acorda credite de investiții pentru dezvoltarea gospodăriilor și societăților; ▶ subvențiile acordate agricultorilor și crescătorilor de animale; ▶ posibilitatea atragerii investitorilor prin acordarea de facilități fiscale; ▶ posibilitatea obținerii de venituri prin concesionarea de locații și de teren de la primăriile din teritoriu. 	<p>și a experienței specialiștilor în agricultură și creșterea animalelor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ concurența cu produsele alimentare importate; ▶ cadrul legislativ instabil și complex; ▶ afaceri nesustenabile.

ORGANIZAREA SOCIALĂ ȘI INSTITUȚIONALĂ
(activități asociative, ONG-uri, organizare instituțională)

PUNCTE TARI

- ▶ experiența angajaților din UAT-uri în derularea altor proiecte cu finanțare din surse proprii sau finanțare nerambursabilă; □ deschiderea Asociației GAL Crivățul de Sud-Est către colaborarea cu alte asociații similare și aderarea la FNGAL;
  - ▶ deschiderea comunității către parteneriate;
  - ▶ capacitate de implementare a PDL și de susținere a derulării proiectelor din microregiune;
- pondere semnificativă a sectorului privat și societății civile în parteneriat (73%).

PUNCTE SLABE

- ▶ percepție nefavorabilă asupra mediului rural;
- ▶ dotarea precară a comunitatilor cu echipamente, utilaje si masini speciale (masini de gunoi, vidanaje, pentru intretinerea domeniului public, etc.);
- ▶ degradarea accentuata a locatiilor cu utilitate publica, ca urmare a lipsei investitiilor;
- ▶ lipsa serviciilor publice de îngrijire (la domiciliu sau în sistem instituționalizat) a persoanelor aflate în dificultate (vârstnici fără sprijin, persoane cu dizabilități, copii proveniți din familii defavorizate);
- ▶ lipsa unor spații de interacțiune socială (șesătorie publică, club cultural etc.);
- ▶ lipsa unor spații de petrecere a timpului liber pentru copii și adulți (parcuri, spații de joacă amenajate etc.);
- ▶ lipsa partiala a platformelor comunale pentru depozitarea gunoiului de grajd;
  - ▶ lipsa parteneriatelor public-private;
  - ▶ lipsa unei informări eficiente.

OPORTUNITĂȚI

- ▶ PNDR 2014-2020, axa LEADER;
- ▶ alte programe cu finanțare nerambursabilă ce pot fi accesate și corelate cu măsurile PNDR;
- ▶ existenta târgurilor (bâlciorilor) în teritoriu, la care pot participa și persoane din comunele învecinate.
- ▶ parteneriate la nivel național între stat și biserică privind acordarea unor servicii de asistență socială;
- ▶ implicarea activă a UAT-urilor în probleme cotidiene ale locuitorilor și identificarea unor proiecte de intervenție social-educatională (creșe, after-school, cămine pentru bătrâni, cantine sociale etc.);
- ▶ crearea job-cluburilor și a centrelor de training.

AMENINȚĂRI

- ▶ riscul pierderii finanțărilor nerambursabile;
- ▶ întreruperea programelor sociale; □ implicarea redusă a ONG-urilor în comunitate;
- ▶ nerespectarea autonomiei locale;
- ▶ posibilitatea schimbării reprezentanților partenerilor din sectorul public ca urmare a alegerilor locale din iunie;
- ▶ încadrarea majorității unităților administrativ-teritoriale în categoria zonelor sărace, pentru care indicele de dezvoltare umană locală (IDUL) are valori mai mici sau egale cu 55.

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Obiectivele de dezvoltare rurala, prioritatile de dezvoltare rurala si domeniile de interventie au fost selectate ca urmare a realizarii analizei diagnostic pentru micro-regiunea GAL. In baza analizei diagnostic, a analizei SWOT dar si ca urmare a consultarilor avute cu toti partenerii GAL, s-a decis inchegarea unor masuri inovative, specifice pentru teritoriul analizat. Astfel, au fost definite doua obiecte de dezvoltare rurala (OB.1, OB.3) carora le corespund trei prioritati de dezvoltare rurala (P2, P3, P6). Pentru cele doua prioritati au fost selectate cinci domenii de interventie (DI 2A, DI 2B, DI 3A, DI 6A, DI 6B).

Tabel 1 Logica intervenției în PROGRAMARE

Obiectivul de dezvoltare rurala	Prioritati de dezvoltare rurala	Domenii de interventie	Masuri	Indicatori de rezultat
OB.1. FAVORIZAREA COMPETITIVITATII AGRICULTURII Obiective transversale: mediu si clima, inovare	P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A) Îmbunătățirea performanței economice tuturor exploatațiilor agricole facilitarea restructurării modernizării exploatațiilor, special vederea sporirii participării piață orientării spre piață, precum a diversificării activităților agricole	Masura 1 - Solutii inovative pentru agricultura competitiva in microregiunea GAL Crivatul de Sud-Est	Numar de exploatatii sprijinite - 2 Număr de locuri de muncă - 3
			Masura 2 - Dezvoltarea fermelor mici si foarte mici	Numar de exploatatii sprijinite - 3 Număr de locuri de muncă -3

		2B) Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor	Măsura 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici	Numar de exploatații sprijinite - 2
--	--	---	---	-------------------------------------

OB.3 DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE, CREAREA LOCURI DE MUNCA, ÎMBUNĂȚĂȚIREA	P3 Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv sectoarelor de prelucrare comercializarea produselor agricole, bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor agricultura;	- 3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor de producători și al organizațiilor interprofesionale;	Măsura 1 - Soluții inovative pentru agricultura competitivă în microregiunea GAL Crivatul de Sud-Est	Numar de exploatații sprijinite - 1
			Măsura 5 - Forme asociative locale	Numar de exploatații agricole - 2
	P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	Măsura 3 - Creșterea atractivității zonelor rurale prin diversificarea activităților non-agricole	Numar de locuri de munca create - 2

INFRASTRUCTURII SI SERVICIILOR PENTRU IMBUNATATIREA CALITATII VIETII IN ZONELE RURALE		6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	Măsura 4 - Dezvoltarea și modernizarea satului românesc	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 5000
			Măsura 6 - Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii sociale și educationale	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 20

Justificarea în alegerea domeniilor de intervenție propuse. În analiza SWOT, în cadrul tabelului "TERITORIUL" au fost identificate ca puncte tari "suprafață arabilă extinsă" și "existența terenurilor agricole cu o valoare naturală înaltă și cu nivel ridicat de biodiversitate", în cadrul tabelului „ACTIVITATI ECONOMICE” au fost identificate ca un punct slab „lipsa unitatilor de procesare a produselor primare din zona” prin urmare a fost indentificata "P2" din PNDR care are corespondenta în DI 2A și DI 2B. Prin domeniile de intervenție DI 2A și DI 2B, la nivel de GAL se vor finanta măsurile: "Măsura 1 - Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în micro-regiunea GAL Crivatul de Sud-Est" și "Măsura 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici", măsuri care au ca scop sprijinirea unui număr de 7 (șapte) exploatații/beneficiari.

În analiza SWOT, în cadrul tabelului "ACTIVITATI ECONOMICE" au fost identificate ca puncte slabe "număr redus de specialiști în agricultură", "ponderea mare a lucrătorilor familiari în gospodăria de subsistență", "ponderea mare a activităților agricole și de creștere a animalelor, activități desfășurate în gospodăriile individuale de subsistență și semi-subsistență, în detrimentul exploatațiilor agricole extinse sau care se realizează prin intermediul asociațiilor sau al cooperativelor" și "lipsa unităților de procesare a produselor primare din zonă", prin urmare a fost indentificata "P3" din PNDR care are corespondent în DI 3A. Prin domeniul de intervenție DI 3A, la nivel de GAL se vor finanta următoarele măsuri: "Măsura 1 - Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în microregiunea GAL Crivatul de Sud-Est" și "Măsura 5 - Forme asociative locale" care au ca scop sprijinirea unui număr de 3 (trei) exploatații agricole.

În analiza SWOT, în cadrul tabelului "ORGANIZAREA SOCIALA SI INSTITUTIONALA" au fost identificate ca puncte slabe "dotarea precară a comunităților cu echipamente, utilaje și mașini speciale (mașini de gunoi, vidanaje, pentru întreținerea domeniului public, etc.), "degradarea accentuată a locațiilor cu utilitate publică, ca urmare a lipsei investițiilor", "lipsa serviciilor publice de îngrijire (la domiciliu sau în sistem instituționalizat) a persoanelor aflate în dificultate (vârstnici fără sprijin, persoane cu dizabilități, copii proveniți din familii defavorizate)", "lipsa unor spații de interacțiune socială (țesătorie publică, club cultural etc.)", "lipsa unor spații de petrecere a timpului liber pentru copii și adulți (parcuri, spații de joacă amenajate etc.)", "lipsa parțială a platformelor comunale pentru depozitarea gunoiului de grajd", prin urmare a fost indentificata "Prioritatea 6" din PNDR care are corespondenta în DI 6A și DI 6B. Prin domeniile de intervenție DI 6A și DI 6B, la nivel de GAL se vor finanta măsurile: "Măsura 3 - Creșterea atractivității zonelor rurale prin diversificarea activităților nonagricole", "Măsura 4 - Dezvoltarea și modernizarea satului românesc" și "Măsura 6 - Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii sociale și educationale" - măsuri care au ca scop crearea a 2 (două) noi locuri de muncă și 5020 de persoane care să aibă acces la o infrastructură îmbunătățită.

Măsura 1 - Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în micro-regiunea GAL Crivatul de Sud-Est prin domeniile de intervenție DI 2A și, Măsura 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici prin domeniile de intervenție DI 2A și 2B, Măsura 3 - Creșterea atractivității zonelor rurale prin diversificarea activităților non-agricole prin domeniul de intervenție 3A, care au ca

indicatori de monitorizare- număr de locuri de muncă create, din cadrul SDL vor îndeplini indicatorii LEADER ai strategiei, respectiv 8 locuri de muncă create.

În vederea unei implementări cât mai coerente a măsurilor de finanțare care se vor derula prin GAL Crivatul de Sud-Est, s-au luat în considerare atingerea următorilor indicatori:

Tabel 2 - Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție

Domeniul de intervenție - DI	Indicator de monitorizare	Valoarea prognozată
DI 2A, DI 2B	Număr de exploatații/beneficiari sprijiniți	7
DI 3A	Număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sisteme de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători	3
DI 6A, 2A, 2B,	Număr de locuri de muncă create	8
DI 6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	5020

Logica de intervenție propusă mai sus va contribui în mod direct la îndeplinirea obiectivelor propuse prin lucrarea de față - obiective de dezvoltare locală menționate la capitolul "Introducere".

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

V.1. Fișa Măsurii 1/2A

<p>Denumirea măsurii - Codul Măsurii / DI:</p> <p align="center">SOLUTII INOVATIVE PENTRU O AGRICULTURA COMPETITIVA IN MICRO-REGIUNEA GAL CRIVATUL DE SUD-EST - M1/2A</p> <p>Tipul măsurii:</p> <p align="center"> ☒ INVESTITII ☐ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR   </p> <p>1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL</p> <p>Având în vedere analiza diagnostic a teritoriului cât și analiza SWOT, ca urmare a sesiunilor de informare și de consultare a potențialilor beneficiari din teritoriul GAL s-a observat ca opțiunea unanimă a populației cât și a partenerilor GAL este de a susține activitățile agricole din micro-regiunea GAL și de dezvoltare a exploatațiilor agricole.</p> <p>De asemenea, pe întreg teritoriul GAL, se observă lipsa unităților de procesare pentru lapte și carne cât și lipsa procesării la nivelul fermelor agricole. Prin urmare, pentru o eficientizare mai bună a rezultatelor obținute din producția de bază a fost introdusă prezenta măsură de finanțare.</p>
--

Măsura de finanțare va avea două componente, care la rândul lor pot fi intercorelate:

- a. Dezvoltarea producției de bază;
- b. Procesarea produselor de bază.

Un beneficiar va putea accesa doar o singură componentă sau cele două componente, în cadrul unui singur proiect.

În cadrul măsurii, investițiile realizate vor conduce la îmbunătățirea performanțelor economice a exploatarelor agricole și a întreprinderilor din mediul rural care practică activități agricole sau conexe, pentru creșterea eficienței sectorului agricol și comercializarea produselor de bază. Sprijinul pentru investiții în active fizice, este unul dintre instrumentele principale ale politicii de dezvoltare rurală în Uniunea Europeană. Măsurile privind investițiile fizice sunt extrem de relevante în satisfacerea nevoilor fermierilor, prin îmbunătățirea competitivității aducându-și contribuția la dezvoltarea agriculturii durabile. De asemenea, investițiile fizice contribuie la îndeplinirea mai multor priorități economice, sociale și de mediu simultan.

În mod general măsura va contribui la reducerea costurilor privind exploatarea producției de bază, dezvoltarea conceptelor de calitate a produselor, majorarea veniturilor și crearea locurilor de muncă. Ca urmare a achizițiilor de tehnologii și echipamente noi, măsura de finanțare poate contribui la atingerea unor obiective de mediu (utilizarea rațională a carburanților, a îngrășămintelor, a irigațiilor, tratarea și depozitarea deșeurilor, energia regenerabilă) cât și a unor obiective legate de inovare (încurajarea fermierilor în utilizarea de tehnologii noi, rotația eficientă a culturilor, utilizarea complexelor chimice cu răspundere, tratarea și depozitarea corespunzătoare a deșeurilor rezultate din activitățile agricole, etc.

Cu privire la teritoriul vizat de parteneriatul GAL, majoritatea fermelor agricole sunt mici (sub 10 ha) sau medii (până la 100 ha), care prezintă o productivitate scăzută. Măsura va contribui la realizarea de investiții care sprijină modernizarea fermelor, creșterea eficienței factorilor de producție și a valorii adăugate a produselor comercializate.

În concluzie, investițiile aduse în cadrul fermelor agricole, adresate nevoilor de restructurare, cu privire la dimensiunea economică a fermei cât și la orientarea sectorială, pot contribui la crearea locurilor de muncă la nivel local. Astfel, fermierii vor avea posibilitatea angajării membrilor familiei sau a altor persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, din teritoriu.

Măsura va urmări realizarea de investiții în patru domenii prioritare:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale fermelor agricole și asigurarea unei exploatare sustenabile;
- Procesarea, marketingul și dezvoltarea produselor aferente Anexei I de la Tratatul UE (produsele rezultate pot fi și produse care nu se găsesc în Anexa I);
- Dezvoltarea infrastructurii legate de exploatarea agricole (sisteme de irigații, spații de depozitare, etc.);
- Îmbunătățiri aduse mediului inconjurător.

Potențialii beneficiari vor trebui să demonstreze faptul că ajutorul financiar va fi utilizat pentru îndeplinirea obiectivelor specifice ale măsurii.

Beneficiarii sprijinului vor putea solicita rate de sprijin diferite. Tinerii fermieri, investițiile asociative, proiectele integrate, investițiile realizate în zone care se confruntă cu condiții naturale specifice cât și investițiile aflate în legătură strânsă cu Articolele 28 și 29 pentru agromediu vor beneficia de o intensitate ridicată a sprijinului financiar.

De asemenea, vor putea beneficia de intensități ridicate ale sprijinului financiar, solicitanții care procesează materia primă independent sau în cadrul unei forme asociative.

În contextul noii programări strategice, pentru perioada 2014-2020, investițiile în active fizice reprezintă factorul cheie care va ajuta sectorul agricol să răspundă următoarelor provocări vechi și noi: creșterea competitivității fermelor la nivel european pentru a participa la piața globală, implementarea de acțiuni inovatoare, îmbunătățirea performanțelor de mediu și menținerea și crearea de noi oportunități de angajare în zonele rurale.

Obiectiv de dezvoltare rurală: 1 - Favorizarea competitivitatii agriculturii.

Obiectiv specific al măsurii: A. Utilizarea cat mai eficienta a fondului funciar si a efectivului de animale din teritoriul GAL.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P2 si P3.

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie măsura propusă).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A (se menționează doar domeniul principal de intervenție al măsurii, unul dintre cele prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului.

Măsura SOLUTII INOVATIVE PENTRU O AGRICULTURA COMPETITIVA IN MICRO-REGIUNEA GAL CRIVATUL DE SUD-EST - M1/2A contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului, astfel:

- Obiectiv inovare. Sprijinul pentru realizarea de investiții în active fizice inovative în domeniul producției agricole, a procesării și a infrastructurii agricole va ameliora performanța economică a exploatațiilor și va conduce la obținerea de produse procesate cu înaltă valoare adăugată. În agricultură, sprijinul va viza îndeosebi folosirea de soiuri de plante mai bine adaptate la secetă, rase de animale mai productive, tehnologii eficiente și moderne, instalații inovatoare. În sectorul de procesare al produselor agro-alimentare, vor fi încurajate acele tehnologii și echipamente cu un caracter inovator, care vor conduce la utilizarea, la o scară mai largă, a tehnologiilor moderne.

- Obiectiv protecția mediului. În cadrul acestei măsuri se vor încuraja investițiile ce vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile în sectorul agroalimentar, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură. Investițiile în modernizarea sistemelor de irigații vor fi realizate în conformitate cu prevederile planurilor de management ale bazinelor hidrografice potrivit Directivei Cadru Apă, asigurând contorizarea și eficientizarea consumului de apă și energie. Investițiile în industria de procesare vor viza reducerea amprentei asupra mediului prin încurajarea de noi metode de păstrare a producției agroalimentare, pentru creșterea siguranței alimentare, produse adaptate mai bine cerințelor pieței, metode de utilizarea deșeurilor și de epurare a apei pentru protejarea mediului și anveloparea clădirilor.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura 1/2A este complementară cu Măsura 2/2A, Măsura 3/6A și Măsura 5/3A.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura 1/2A alături de Măsura 2/2A contribuie la P2.

Măsura 1/2A alături de Măsura 5/3A contribuie la P3.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura aduce o valoare adăugată micro-regiunii prin faptul că, în teritoriul vizat s-a identificat prin SWOT necesitatea dotării fermelor agricole (vegetale și zootehnice) cu tehnologii moderne, conforme cu normele UE. Prin prezenta măsură de finanțare se urmărește sprijinirea proiectelor derulate de formele asociative. Totodată, fondul funciar de pe întreg teritoriul GAL are de suferit ca urmare a lipsei irigațiilor din zonă.

In numar de noua U.A.T-uri membre GAL sunt introduse in lista zonelor defavorizate cu constrangeri semnificative.

Măsura contribuie la:

- stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- creerea de noi locuri de muncă;
- încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL.
- Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Beneficiari care au accesat Masura 2/2A "Dezvoltarea fermelor mici si foarte mici" pentru infiintarea de noi exploatații agricole / instalarea pentru prima data ca sefi ai exploatațiilor agricole, Masura 3/6A "Cresterea atractivitatii zonelor rurale prin diversificarea activitatilor non-agricole" pentru infiintarea unei activitati non-agricole noi, si/sau Masura 5/3A "Forme asociative locale" pentru infiintarea unei forme asociative noi, atat ca membru al asociatiei cat si ca entitate formata.

In acest mod Masura 1/2A este complementara cu Masura 2/2A, Masura 3/6A si Masura 5/3A.

- Exploatațiile agricole cu activitatea în teritoriul GAL din categoria micro-intreprinderilor sau întreprinderilor mici, conform definițiilor și condițiilor de eligibilitate prevăzute în Ghidul solicitantului la Sm.4.1 si Sm.4.2 din PNDR 2014-2020;
  - Unitățile de procesare din categoria întreprinderilor mici sau micro-întreprinderi din teritoriul GAL;
  - Asociațiile de crescători de animale si cooperativele agricole din teritoriul GAL;
- Beneficiari indirecti:
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă;

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, în cazul proiectelor de investiții.

6.A. Tipuri de acțiuni eligibile

Prin această măsură se vor finanța proiectele de investiții propuse în urma acțiunilor de consultare/animare realizate în teritoriul GAL, cat si alte tipuri de investitii care se pot dovedi ca fiind necesare in teritoriul GAL. Investitiile realizate prin intermediul acestei masuri pot fi in active tangibile si/sau intangibile, si vor urmari domeniile:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale fermelor agricole și asigurarea unei exploatare sustenabile;
- Procesarea, marketingul și dezvoltarea produselor aferente Anexei I de la Tratatul UE (produsele rezultate pot fi și produse care nu se găsesc în Anexa I);
- Dezvoltarea infrastructurii legate de exploatațiile agricole (sisteme de irigații, spații de depozitare, asigurarea accesului utilajelor agricole, asigurarea utilitatilor, etc.);
- Îmbunătățiri aduse mediului inconjurator.

O atentie sporita va fi acordata crearii de conditii artificiale in vederea consolidarii unei piete competitive si asigurarea accesului neingradit a tuturor potentialilor beneficiari.

Tipuri de investitii in exploatații agricole (aferenta componentei "a"):

- Modernizarea spațiilor tehnologice sau de producție din cadrul exploatației;

- Achiziționarea de utilaje agricole moderne pentru modernizarea fermelor agricole si pentru reducerea eroziunii solului;
- Investitii pentru utilizarea rezonabila a ingrasamintelor si a celorlalte input-uri (reducerea numarului de echipamente, a numarului de ore de folosinte, precizie ridicata, etc.);
- Modernizarea/realizarea de sisteme de irigatii;
- Construirea/modernizarea spațiilor zootehnice;
- Infiintarea sau modernizarea locatiilor pentru depozitarea gunoiiului menajer;
- Construirea/modernizarea de spații de depozitare pentru cereale cu tehnologii noi si eficiente in vederea reducerii emisiilor de sera, depozitare specializata, asigurarea unei bune ventilatii, izolare, etc;
- Construirea de centre de colectare a laptelui;
- Construirea de spații de depozitare pentru legume/fructe;
- Infiintare/modernizare de sere/solarii pentru legume cat si achizitia de echipamente pentru cultura si ingrijirea legumelor;

Tipuri de investitii in unitati de productie/procesare/conditionare (aferinta componentei "b"):

- Echipamente și utilaje pentru procesarea materiilor prime in vederea dezvoltarii de produse calitative noi, lansarii pe piata in mod special pentru realizarea lanturilor scurte de comercializare;
- Crearea sau modernizarea spatiilor locale in vederea crearii de retele, receptionare a marfurilor, depozitare, conditionare, sortare si ambalare;
- Lucrari de constructii specifice (depozit, hala, siloz pentru cereale, etc.)
- Construirea de unități de procesare pentru lapte/carne/legume/fructe/cereale;
- Echipamente si utilaje pentru depozitarea materiilor prime;
- Achiziția de mașini de transport frigorifice pentru carne/lapte;
- Achiziția unui abator mobil pentru bovine/porcine/ovine/caprine;
- Achiziția de mașini de transport frigorifice pentru carne/lapte;
- Modernizarea unităților de procesare carne/lapte;
- Alte activitati/investitii indentificate ca fiind necesare pentru valorizarea productiei obtinute de membrii formei asociative, etc.

6.B. Tipuri de acțiuni neeligibile

- Achiziția de clădiri;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrarile aferente înființării acestor culturii);
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole.
- Cheltuielile neeligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1. din PNDR 2014-2020.

Tipurile de actiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

In vederea asigurarii unei competitii corecte in vederea selectarii proiectelor cu importanta deosebita pentru micro-regiunea GAL se va tine cont de urmatoarele:

- Asigurarea unui nivel corespunzator de cunostinte si deprinderi cat si practicarea unor actiuni inovative care sunt transferate catre fermieri;

- Incurajarea cooperării dintre producători în vederea realizării unor investiții cât mai eficiente și cât mai profitabile (ex. folosința în comun a echipamentelor achiziționate, a infrastructurii, etc.);
- Asigurarea sprijinului financiar acolo unde se demonstrează că utilizarea acestuia poate contribui la crearea de noi locuri de muncă (atât cu normă parțială cât și întreaga).
Alte posibile condiții:
- Beneficiarul trebuie să aibă sediul social, puncte de lucru și să realizeze investiția în teritoriul GAL;
- Investițiile în centre de colectare a laptelui se pot realiza pe teritoriul mai multor UAT din teritoriul GAL.

8. Criterii de selecție

- Solicitantul va justifica, în cadrul studiului de fezabilitate, utilitatea proiectului pentru dezvoltarea activității economice proprii (prin creșterea capacităților de producție, achiziții de echipamente tehnologice, creșterea eficienței exploatarei agricole, etc.)
- Se va acorda o atenție deosebită, prin punctarea suplimentară, următoarelor tipuri de proiecte: ferme mici care comasează terenuri, investiții în vederea protecției terenurilor degradate, investiții în instalațiile de irigații, investiții colective sau independente în infrastructura ecologică de colectare a deșeurilor și a gunoierului de grajd, investiții în unitățile de procesare a legumelor/fructelor și în unitățile de colectare și/sau procesare a laptelui și a carniilor.
- Solicitantul/Beneficiarul finanțării nerambursabile are obligația să fie înscris într-o formă de asocieră, conform legislației în vigoare, sau să își preia angajamentul că se va înscrie până la finalizarea implementării proiectului.
- Număr de noi locuri de muncă create.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici, asociații de crescători de animale sau cooperative care desfășoară activități economice generatoare de profit care necesită sprijin pentru dezvoltare și care asigură posibilitatea păstrării și creerii de locuri de muncă.

Intensitatea sprijinului va fi de până la 90% pentru cheltuielile eligibile din proiect.

Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5.000 Euro și 125.000 Euro. Se vor aplica regulile de ajutor de stat, dacă va fi cazul.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de exploatare/întreprinderi sprijinite - 3

Număr de locuri de muncă nou create prin implementarea proiectului - 3

Denumirea masurii - Codul Masurii / DI:

DEZVOLTAREA FERMELOR MICI SI FOARTE MICI - M2/2A

Tipul masurii:

- INVESTITII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Urmare a sesiunilor de informare si de consultare a potentialilor beneficiari din teritoriul GAL s-a observat ca optiunea unanima a populatiei cat si a partenerilor GAL de a sustine activitatile agricole din micro-regiunea GAL si de dezvoltare a exploatațiilor agricole, inclusiv a exploatațiilor de semi-subzistenta.

In analiza SWOT s-au identificat câteva nevoi pentru dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor agricole care să fie acoperite prin intermediul acestei măsuri. Principalul scop al măsurii este acela de a promova crearea și dezvoltarea unor noi activități economice în zonele rurale din România, atât pentru anumite categorii de afaceri în domeniul agricol, cât și pentru diversificarea activităților în general, dincolo de diversificarea activităților cu profil agricol.

Motivarea pentru implementarea prezentei masuri este reprezentata de:

- necesitatea innoirii generațiilor, sefilor exploatațiilor agricole care dețin competențe adecvate (inclusiv în managementul afacerilor), dat fiind numărul insuficient de tineri fermieri din agricultura, din România, din cauza factorilor socio-economici și a fenomenului de îmbătrânire a fermierilor, ceea ce pe termen mediu și lung poate afecta performanțele sectorului agricol;

- creșterea interesului generațiilor de tineri de a se dezvolta din punct de vedere profesional în zonele rurale, dat fiind fenomenul de scădere și îmbătrânire a populației rurale. Chiar dacă foarte mulți tineri fermieri au fost sprijiniți în perioada de programare 2007-2013, inclusiv in micro-regiunea GAL Crivatul de Sud-Est, în unele cazuri aceștia au avut reședința permanentă în alte unități administrativ-teritoriale (UAT) și, prin urmare, gestionarea exploatațiilor localizate în UAT-uri diferite față de cele de rezidență a tinerilor fermieri a prezentat diverse dificultăți. Este posibil să se diminueze tendința de imigrare a populației din mediul rural, în special a tinerilor și a persoanelor care dețin diferite competențe prin motivarea acestora de a locui în zonele rurale, datorita îmbunătățirii condițiilor de trai, dar și prin stimularea tinerilor fermieri cu reședința și activitatea de lucru a acestora in apropierea exploatației gestionate;

- restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mici pentru a fi orientate către piață, inclusiv a fermelor de semi-subzistenta;

- stimularea, prin prioritizare, a sectorului vegetal (legumicultura, inclusiv producerea de material săditor, pomicultura și producția de semințe) și a sectorului zootehnic (bovine, apicultură, ovine și caprine) și valorificarea raselor și soiurilor, autohtone ;

- luând în considerare caracterul sezonier extins al activităților agricole, devin obiective importante: promovarea antreprenorialului și a ocupării forței de muncă, reducerea fluctuației sezoniere a locurilor de muncă. Diversificarea economică prevede o creștere a ocupării forței de muncă și a veniturilor gospodăriilor agricole, contribuind la un mai bun echilibru teritorial socio-economic și la o dezvoltare durabilă în zonele rurale;

- un sprijin național și comunitar susținut este necesar pentru dezvoltarea activităților non-agricole care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea

veniturilor populației rurale și reducerea disparităților dintre rural și urban, având în vedere lipsa de capital în zonele rurale, precum și cunoștințele reduse în managementul afacerilor într-un alt domeniu decât agricultura.

Măsura de finanțare va avea două componente:

- a. Incurajarea micilor fermieri.
- b. Tineri antreprenori fermieri.

Un beneficiar va putea accesa o singură componentă.

Totodată, ca urmare a aprobării Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, 97% din totalul de aprox. 3 mil. fermieri nu sunt eligibili. 73% dintre fermieri trăiesc în exploatarea de sub-zisenta. Ca o condiție general valabilă, în teritoriul GAL, peste 97% din fermieri dețin exploatarea mai mică de 10 ha (de regulă 3-4 ha) care în total exploatează peste 39% din fondul funciar. Prin urmare, se va coborî pragul de eligibilitate de la 8.000 la 4.000 de euro producție standard (S.O.), astfel lărgind baza potențialilor beneficiari ai fondurilor FEADR.

De asemenea, membrii familiei sunt angajați în mod informal și nu au asigurări medicale. Prin implementarea măsurii de față se urmărește ca membrii familiilor care lucrează în agricultură să se angajeze în mod formal cu normă întreagă sau cu jumătate de normă și să raporteze venituri din fermă care să aducă contribuții la asigurările sociale și medicale. Alt obiectiv urmărit de măsură îl reprezintă schimbarea generațiilor în agricultură cu sefi ai exploatarea agricole cu vârsta de până la 40 de ani.

Obiectiv de dezvoltare rurală: 1 - Favorizarea competitivității agriculturii.

Obiectiv specific al măsurii: A. Utilizarea cât mai eficientă a fondului funciar și a efectivului de animale din teritoriul GAL.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P2.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie măsura propusă).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A (se menționează doar domeniul principal de intervenție al măsurii, unul dintre cele prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului.

Măsura DEZVOLTAREA FERMELORE MICI SI FOARTE MICI - M2/2A contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 inovare și protecția mediului, astfel:

- **Obiectiv inovare.** Încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatarea agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermieri au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Sprijinul acordat exploatarea agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare, etc.

- **Obiectiv protecția mediului.** Măsura va contribui la prevenirea abandonului terenurilor agricole prin sprijinirea tinerilor fermieri, inclusiv în vederea îndeplinirii statutului de fermieri activi, a cerințelor privind eco-condiționalitatea și măsurilor de înverzire, conducând la o activitate agricolă sustenabilă. De asemenea, măsura promovează

investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor, precum și a celor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură. Sprijinul vizează, totodată, adaptarea fermelor mici la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice și minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe biomasă, reducerea emisiilor de amoniac prin investiții în fermă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura 2/2A este complementara cu Măsura 3/6A și Măsura 5/3A.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura 2/2A alături de Măsura 1/2A contribuie la P2.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii de finanțare se realizează ca urmare a contribuției aduse la:

- stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL;
- crearea de noi locuri de muncă și utilizarea de know-how;
- posibilitatea accesării fondurilor FEADR inclusiv de entități care nu sunt eligibile în cadrul PNDR 2014-2020 (ex. ferme cu exploatare agricolă sub 8.000 S.O.);
- îmbunătățirea managementului fermei agricole, creșterea competitivității sectorului agricol, precum și respectarea conformităților cu cerințele de mediu, igiena, bunăstarea animalelor și siguranța locului de muncă;
- încurajarea tinerilor și familiilor acestora de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.
- încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL.

În completarea aspectelor menționate anterior, măsura de finanțare aduce o valoare adăugată în teritoriul vizat. S-a identificat prin SWOT faptul că o treime dintre absolvenții din teritoriu au dobândit competențe profesionale, cât și existența oportunităților prezente în sectorul agricol, care este în expansiune, în special cultura cerealelor și creșterea animalelor. Prin prezenta măsură de finanțare se urmărește promovarea, crearea și dezvoltarea unor noi activități economice în zonele rurale, care să fie dezvoltate de tineri fermieri.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL.
- Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Beneficiari care au accesat Măsura 3/6A "Creșterea atractivității zonelor rurale prin diversificarea activităților non-agricole" pentru înființarea unei activități non-agricole noi, și/sau Măsura 5/3A "Forme asociative locale" pentru înființarea unei forme asociative noi, ca membru al asociației. În acest mod Măsura 2/2A este complementară cu Măsura 3/6A și Măsura 5/3A.
- Fermieri cu activitate în teritoriul GAL, din categoria micro-intreprinderilor sau întreprinderilor mici, PFA, II, etc.;

Beneficiari indirecti:

- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă;
- Producători agricoli individuali din teritoriu.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Sume forfetare care nu depășesc limitele cuantumului stabilite în PNDR pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

6.A Tipuri de acțiuni eligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii/dezvoltării fermierului în baza Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru, achiziția de teren sau material biologic, precum și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Prin această măsură se vor finanța proiectele de investiții propuse în urma acțiunilor de consultare/animare realizate în teritoriul GAL, dar se pot permite și alte tipuri de acțiuni:

Exemple de acțiuni eligibile:

- Achiziționarea de teren și/sau material biologic;
- Achiziția de animale;
- Capitalizarea entității în vederea desfășurării activităților comerciale;

6.B Tipuri de acțiuni neeligibile

- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare.
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile.

Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

Exploatarea agricolă trebuie să îndeplinească următoarele condiții obligatorii:

- Beneficiarul trebuie să aibă sediul social în teritoriul GAL;
- Exploatarea agricolă este cuprinsă între 4.000 - 50.000 SO;
- Beneficiarul sprijinului detine competente în domeniul de activitate pentru care primește finanțarea, prin intermediul unui plan de afaceri;
- Este înregistrată ca microîntreprindere/întreprindere mică;
- Este înregistrată de solicitant, în nume propriu sau sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea sprijinului înainte de solicitarea sprijinului în Registrul Unic de Identificare - APIA;
- și/ sau în Registrul Național al Exploatațiilor - ANSVSA, precum și la Primărie în Registrul agricol.
- nu a beneficiat de sprijin anterior prin măsuri similare din PNDR.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

8. Criterii de selecție

- Solicitantul va justifica în Planul de Afaceri utilitatea proiectului pentru dezvoltarea activității economice proprii (prin creșterea capacităților de producție, achiziții de echipamente tehnologice, creșterea eficienței exploatației agricole, etc.)
- Solicitantul/Beneficiarul finanțării nerambursabile are obligația să fie înscris într-o formă de asocieră, conform legislației în vigoare, sau să își preia angajamentul ca se va înscrie până la finalizarea implementării proiectului.
- Număr de locuri de muncă create.

Solicitantul trebuie să facă dovada unei exploatații agricole, cu următoarele valori SO:

- Pentru 10.000 Euro sprijin nerambursabil între 4.000 - 7.999 SO;
- Pentru 30.000 Euro sprijin nerambursabil între 8.000 - 19.999 SO;
- Pentru 40.000 Euro sprijin nerambursabil între 20.000 - 50.000 SO;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici care necesită sprijin pentru dezvoltare și care asigură premiza creării de locuri de muncă.

Intensitatea sprijinului va fi de 100%, acordat sub formă de sumă forfetară, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei* ani (*cinci ani pentru exploatațiile pomicole), de la încheierea contractului de finanțare.

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita fermierului începerea/desfășurarea activităților agricole, iar cheltuielile vor fi realizate în acest scop.

Justificarea sprijinului se realizează prin îndeplinirea obiectivelor propuse prin Planul de Afaceri.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de exploatații/întreprinderi sprijinite - 5

Număr de locuri de muncă noi create prin implementarea proiectului - 3

Denumirea masurii - Codul Masurii / DI:

CREȘTEREA ATRACTIVITĂȚII ZONELOR RURALE PRIN DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR NON-AGRICOLE- M3/6A

Tipul masurii

- INVESTITII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

- Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Implementarea acestei măsuri de finanțare este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up) în baza unui plan de afaceri. Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

În analiza SWOT au fost identificate următoarele puncte slabe: forța de muncă neutilizată sau utilizată sezonier, lipsa locurilor de muncă, nivel ridicat al ratei șomajului (în special în rândul tinerilor), activități economice puțin diversificate, lipsa celor cu valoare adăugată mare și gradul scăzut al prestațiilor de servicii pentru populație, posibilități reduse de atragere a tinerilor cu pregătire profesională corespunzătoare; dar și puncte tari: spații și terenuri disponibile pentru realizarea investițiilor, spor migrator pozitiv, o treime din absolvenții din teritoriu au dobândit competențe profesionale, forța de muncă calificată în domeniile construcției, mecanizare agricolă și creșterea animalelor, forța de muncă accesibilă la costuri reduse, zonă cu potențial turistic și de agrement. Identificarea acestor elemente, în teritoriul GAL, au condus la necesitatea existenței unei măsuri de finanțare care să sprijine inițiativele antreprenoriale ale rezidenților, pentru înființarea unor activități non-agricole noi.

Măsura de finanțare contribuie în mod direct la îndeplinirea următoarelor acțiuni:

- Diversificarea economiei rurale, dezvoltarea economică a zonelor rurale și eradicarea sărăciei;
- Dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice;
- Crearea de locuri de muncă.

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT-urile de reședință, prin activitățile economice nou înființate, ca urmare a contribuției aduse la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenții economici care necesită sprijin pentru diversificarea activităților din cadrul fermelor agricole și care asigură premiza creării de locuri de muncă.

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

- Măsura vizează încurajarea și susținerea întreprinzătorilor din domeniul agricol sau non-agricol pentru înființarea și/sau dezvoltarea activităților neagricole în comunele din teritoriul GAL. Măsura se adresează exclusiv acelor activități sau operațiuni

deficitare (producție sau servicii).

- Sunt încurajate întreprinderile din domeniul non-agricol care asigură servicii sau prelucraza materii prime în/din mai mult de două UAT-uri din teritoriul reprezentat de GAL.
- Măsura vizează încurajarea și susținerea turismului rural, în toate formele sale.
- Măsura vizează încurajarea și susținerea întreprinderilor sociale și a cooperativelor.
- Măsura încurajează dezvoltarea unor activități auxiliare în cadrul fermelor de subsistență.

Obiectiv de dezvoltare rurală: 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv specific al măsurii: B. Diversificarea activităților economice din teritoriu în vederea creșterii numărului de angajați și a evitării activităților în special cu caracter sezonier.

Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie măsura propusă).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A (se menționează doar domeniul principal de intervenție al măsurii, unul dintre cele prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului.

Măsura CRESTEREA ATRACTIVITĂȚII ZONELOR RURALE PRIN DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR NON-AGRICOLE- M3/6A contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului, astfel:

- **Obiectiv inovare.** Diversificarea activităților economice în zona rurală GAL va deschide noi oportunități și posibilități, care nu au mai fost desfășurate anterior în teritoriul GAL, pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor românești.

- **Obiectiv protecția mediului.** Sprijinul acordat fermierilor, microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, în special, prin utilizarea biomasei în cadrul submăsurii ce vizează dezvoltarea activităților non-agricole contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Activitățile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural. De asemenea, măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura 3/6A este complementară cu Măsura 1/2A, Măsura 2/2A și Măsura 5/3A.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura 3/6A alături de Măsura 4/6B și Măsura 6/6B contribuie la P6.

- **Valoarea adăugată a măsurii**

Măsura de finanțare aduce o valoare adăugată micro-regiunii prin faptul că, în teritoriul vizat s-a identificat prin SWOT existența activităților economice puțin diversificate, lipsa activităților cu valoare adăugată mare și gradul scăzut al prestațiilor de servicii pentru populație. Prin urmare, măsura de finanțare contribuie la:

- Stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL;
  - Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
  - Crearea de noi locuri de muncă;
  - Creșterea numărului de activități care nu au în mod special doar activități sezoniere.
- Totodată, măsura de finanțare propusă aduce o valoare adăugată teritoriului GAL, prezentând în același timp și un caracter integrat, datorită faptului că poate fi accesată inclusiv de ONG-uri sau întreprinderi sociale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL.
- Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2014.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- **Beneficiari direcți:**

- Beneficiari care au accesat Măsura 1/2A "Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în micro-regiunea GAL Crivatul de Sud-Est" pentru dezvoltarea activităților agricole de bază și/sau pentru procesarea producției, Măsura 2/2A "Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici" pentru înființarea de noi exploatații agricole / instalarea pentru prima dată a sefi ai exploatațiilor agricole, și/sau Măsura 5/3A "Forme asociative locale" pentru înființarea unei forme asociative noi, atât ca membru al asociației cât și ca entitate formată. În acest mod Măsura 3/6A este complementară cu Măsura 1/2A, Măsura 2/2A și Măsura 5/3A.
- Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul rural pentru prima dată. Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin.
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups).
- Întreprinderi sociale.
- Cooperative.
- ONG-uri.
-

- **Beneficiari indirecti:**

- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea înființării de noi activități non-agricole în mediul rural pe baza unui plan de afaceri pentru proiectele de tip start-up;

6.A. Tipuri de acțiuni eligibile

Sprijinul financiar se acordă în vederea facilitării implementării noii activități propuse în baza Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru, achiziția de teren sau teren și construcție, precum și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Tipuri de cheltuieli care pot fi considerate eligibile:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor în interiorul cărora se vor realiza activitatea de producție sau prestarea de servicii;
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
- Înființarea de ateliere/cooperative meșteșugărești;
- Construcția și dotarea agro-pensiunilor și a altor structuri de primire turistică (camping, sat de vacanță, bungalow-uri, etc.) cât și a stabilimentelor cu activitate de alimentație publică;
- Înființarea/dotarea de activități de agrement/recreative (trasee turistice, parcuri tematice de tip paint-ball, aventuri, amenajări areale de echitație, centre închiriere echipamente sportive - biciclete, ATV-uri, activități de vanatoare, etc);
- Construcția unor spații pentru ateliere de lucru, fabrici, instalații de lucru pentru reparații de mașini/echipamente, producția și/sau procesarea de bunuri non-agricole, a materialelor plastice, sticlei, metalelor și a produselor lemnoase, de producție a energiei electrice și/sau gazelor naturale, reciclarea deșeurilor menajere, activități sanitare (umane sau veterinare), etc.
- Activități informatice, comerț electronic, etc.
- Activități de arhitectură, inginerie, contabilitate, audit financiar, servicii tehnice, servicii de curățenie industrială, etc.
- Alte activități de prelucrare și de prestări de servicii pentru care se demonstrează utilitatea acestora în teritoriul acoperit de GAL.

6.B. Tipuri de acțiuni neeligibile

Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I din Tratat.

Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

În vederea asigurării unei competiții corecte, în vederea selectării proiectelor cu importanță deosebită pentru micro-regiunea GAL, se va ține cont de următoarele

elemente:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite;
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data notificării de primire a sprijinului.

Alte angajamente:

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

8. Criterii de selecție

- Solicitantul va justifica utilitatea proiectului pentru dezvoltarea activității economice proprii (creșterea veniturilor, eficientizarea activitatilor din interiorul fermei, creșterea capacității administrative, a numărului de angajați, etc).
- Vor fi punctate suplimentar activitățile de producție.
- Număr de noi locuri de muncă.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Cuquantumul sprijinului este de 35.000 de euro/proiect pentru proiectele de servicii.
Cuquantumul sprijinului este de 55.000 de euro/proiect în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare agroturism și de agrement.

Sprijinul pentru înființarea de activități non-agricole în zone rurale se va acorda în procent de 100%, sub formă de suma forfetară, în două tranșe astfel:

- 70% din cuquantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 30% în cuquantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la semnarea deciziei de finanțare.

Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 5 ani și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de locuri de muncă nou create - 2

Denumirea masurii - Codul Masurii / DI:

DEZVOLTAREA SI MODERNIZAREA SATULUI ROMANESC - M4/6B

Tipul masurii:

- INVESTITII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura de finanțare va contribui la îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente; îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei) și investiții de uz public în informarea turiștilor în infrastructura turistică la scară mică. Măsură vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale precum dezvoltarea socio-economică a teritoriului.

Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale, existența și accesibilitatea serviciilor de bază, inclusiv a celor de agrement, social, socio-medical, educational și cultural. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de agrement, sociale, socio-medicale, educationale și culturale reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și care pot conduce la o incluziune socială, inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale.

Măsura de finanțare contribuie și la atingerea următoarelor nevoi identificate prin analiza SWOT:

- Îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin amenajarea spațiilor publice locale (de ex. parcuri, terenuri de joc, piețe de valorificare a produselor locale, etc.);
- Îmbunătățirea serviciilor publice locale prin dotarea lor cu echipamente necesare și realizarea lucrărilor de modernizare a acestora;
- Îmbunătățirea siguranței publice prin înființarea și/sau modernizarea rețelelor de iluminat public și prin instalarea sistemelor de supraveghere;
- Îmbunătățirea infrastructurii de agrement și turistic de uz public;
- Îmbunătățirea infrastructurii de acces agricol;
- Prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului.

La stabilirea cuantumului sprijinului s-a ținut cont de faptul că în micro-regiunea GAL este impetuos necesară realizarea de investiții de către mediul public, în diverse domenii de interes locale (drumuri rutiere, iluminat, drumuri de acces agricole, achiziții de utilaje pentru deservirea domeniului public, etc).

În concluzie, măsura va sprijini investițiile în favoarea stimulării creșterii și promovării sustenabilității socio-economice din zonele rurale, în particular prin dezvoltarea infrastructurii la scară mică și asigurarea de servicii de bază (sănătate, educație, cultură, informare corectă, etc). O atenție deosebită va fi acordată investițiilor care vor avea ca scop relocarea/inovarea unor activități care se vor derula în interiorul unor construcții îmbunătățite, care în final vor conduce la

creșterea performanțelor și a calitatii serviciilor oferite către populația din teritoriul GAL.

Obiectiv de dezvoltare rurală: 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv specific al măsurii: C. Creșterea numărului de servicii oferite de comunitățile locale și adaptarea la standarde europene a infrastructurii la scară mică.

Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie măsura propusă).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B (se menționează doar domeniul principal de intervenție al măsurii, unul dintre cele prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului.

Măsura DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA SATULUI ROMÂNESC - M4/6B contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 inovare și protecția mediului, astfel:

- Obiectiv inovare: Sprijinul acordat dezvoltării infrastructurii de bază, în special, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor și îmbunătățirea serviciilor publice locale, sunt esențiale pentru dezvoltarea economică a zonelor rurale. O infrastructură de bază îmbunătățită permite afacerilor din mediul rural să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și inovator. De asemenea, existența unei infrastructuri educaționale funcționale permite formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonele rurale.

- Obiectiv protecția mediului: În vederea dezvoltării durabile a comunităților rurale, în sensul unei mai bune înțelegeri a asumării angajamentelor de mediu și a provocărilor privind schimbările climatice, investițiile realizate vor contribui la reducerea poluării din mediul rural, consumul redus de energie electrică sau termică, gestionarea eficientă a deșeurilor, etc.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura 4/6B este complementară cu Măsura 6/6B.

Sinerгіa cu alte măsuri din SDL:

Măsura 4/6B, alături de Măsura 3/6A și Măsura 6/6B contribuie la P3.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL.
- Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2014.
- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

1. Unitatile Administrativ - Teritoriale componente a GAL; inclusiv UAT-uri care au beneficiat de sprijin prin Masura 6/6B "Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii sociale și educaționale". În acest mod Masura 4/6B este complementară cu Masura 6/6B.

Beneficiari indirecti:

Locuitorii, societățile comerciale și ONG-urile din teritoriul GAL.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant pentru proiectele de modernizare/dezvoltare a UAT-urilor.
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.

6.A. Tipuri de acțiuni eligibile

Cheltuieli eligibile specifice:

- Înființarea, amenajarea spațiilor publice de agrement pentru populația rurală;
  - Înființarea/dezvoltarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale;
  - Înființarea/constructia, refacerea și/sau extinderea rețelei publice de drumuri/poduri, de iluminat și de apă/apă uzată;
  - Înființarea și/sau extinderea sistemelor de supraveghere;
  - Achiziționarea utilajelor, echipamentelor pentru serviciile publice locale în cadrul primăriilor;
  - Înființarea, modernizarea și/sau dotarea infrastructurii de agrement și turistic de uz public conform specificului local;
  - Construirea/reconstruirea/modernizarea centrelor de îngrijire socială și educațională a copiilor;
  - Realizarea unor sisteme de încălzire și de distribuție pe baza de căldură/electricitate/gaze naturale din biomasa sau alte resurse regenerabile;
  - Amenajarea/modernizarea platformelor de gunoierie comunale;
- Lista potențialelor proiecte nu este una exhaustivă.

6.B. Tipuri de acțiuni neeligibile

- Contribuția în natură;
  - Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
  - Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie;
  - Cheltuielile neeligibile generale sunt prevăzute în secțiunea 8.1 din PNDR 2014-2020.
- *Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.*

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
  - Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
  - Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;
  - Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER și poate să deservească două sau mai multe comune partenere;

8. Criterii de selecție

- Proiecte cu impact micro-regional;
- Exploatarea resurselor de energie regenerabilă;
- Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
- Proiectele care au un impact micro-regional vor primi un punctaj mai mare și beneficiarul poate obține plafonul maxim al ajutorului public nerambursabil.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100% pentru investiții regeneratoare de venit;
- 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică;

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 - 100.000 Euro

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 5000

Denumirea masurii - Codul Masurii / DI:

FORME ASOCIATIVE LOCALE - M5/3A

Tipul masurii:

- INVESTITII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Această măsură de finanțare va oferi sprijin financiar pentru stimularea înființării de grupuri de producători în vederea promovării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, stimularea proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, de promovare a produselor agricole și alimentare locale, crearea de piețe locale, s.a.

Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra specificului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local și la crearea de cooperative/grupuri de producători.

Măsura are drept scop sprijinirea și stimularea înființării de grupuri de producători (sau a entităților similare: societatea cooperativă agricolă sau cooperativa agricolă), de realizare a lanțurilor scurte și de protejare a produselor agricole și alimentare tradiționale locale, în scopul includerii lor ca și componentă de bază a activităților de baza, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea teritoriului acoperit de GAL Crivatul de Sud-Est.

Grupurile de producători, ca urmare a implementării prezentei măsuri, vor putea face față în comun la provocările din piață, își vor consolida puterea de negociere în relațiile cu alți producători sau comercianți. Prin urmare, aceasta măsură sprijină înființarea grupurilor de producători și de entități similare, în special prin acordarea unui sprijin financiar în primii ani de la înființare, atunci când sunt suportate costuri suplimentare. Aceasta măsură de finanțare reprezintă un scop stimulat.

Proiectele sprijinite prin prezenta măsură au un impact pozitiv asupra nevoilor identificate prin SWOT.

Măsura de finanțare contribuie în mod direct la îndeplinirea următoarelor acțiuni:

- a) cooperarea în vederea procesării în comun a produselor în lanțul scurt;
- b) cooperarea în vederea depozitării și ambalării în comun a produselor în lanțul scurt;
- c) cooperarea în vederea organizării vânzării pe piața locală;
- d) cooperarea în vederea promovării legate de această activitate și identificarea clienților finali;

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici care necesită sprijin pentru dezvoltare și care asigură premiza creării de locuri de muncă.

Obiectiv de dezvoltare rurală: 1 - Favorizarea competitivitatii agriculturii.

Obiectiv specific al măsurii: A. Utilizarea cat mai eficienta a fondului funciar si a efectivului de animale din teritoriul GAL.

Măsura contribuie la prioritatea prevăzuta la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P3.

Măsura corespunde obiectivelor art. 27 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie măsura propusă).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 3A (se menționează doar domeniul principal de intervenție al măsurii, unul dintre cele prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului.

Măsura FORME ASOCIATIVE LOCALE - M5/3A contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 inovare și protecția mediului, astfel:

- Obiectiv inovare. Sprijinul pentru realizarea de investiții în masuri de cooperare în vederea procesării, depozitării, ambalării în comun a produselor obținute pe lanțul scurt - acțiuni inovative în domeniul producției agricole, a procesării și a infrastructurii agricole va ameliora performanța economică a exploatațiilor și va conduce la obținerea de produse procesate cu înaltă valoare adăugată.

- Obiectiv protecția mediului. În cadrul acestei măsuri se vor încuraja investițiile ce vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile în sectorul agroalimentar, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura 5/3A este complementară cu Măsura 1/2A, Măsura 2/2A și Măsura 3/3A.

Sinerгіa cu alte măsuri din SDL:

Măsura 5/3A alături de Măsura 1/2A contribuie la P3.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Nivelul de calitate tot mai ridicat și diversitatea producției agricole din teritoriul LEADER/GAL reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării teritoriilor din mediul rural, reprezentând un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic actual. Acest fapt se datorează competențelor și hotărârii agricultorilor și producătorilor care au păstrat vii tradițiile și în același timp au ținut seama de metodele și materialele de producție noi.

Consumatorii din Uniunea Europeană solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special

în ceea ce privește tradiționalitatea și originea geografică a acestora, reprezentând o legătura strânsă cu teritoriul de proveniență.

Producătorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate numai dacă sunt răsplătiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse în condiții de concurență loială și să își poată identifica în mod corect produsele pe piață.

Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Politica în domeniul calității produselor agricole trebuie să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale.

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT-uri prin activitățile economice modernizate sau nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei.

În analiza SWOT a teritoriului GAL valorificarea resurselor locale și de promovare a specificității locale apare ca un punct tare. De asemenea varietatea bogată a produselor locale tradiționale, identitatea locală, gândirea la nivel teritorial, cât și existența unui mod de viață tradițional și aproape de natură asigură conturarea unei piețe competitive europene. Astfel, este subliniat faptul că dezvoltarea produselor locale trebuie să ia în considerare, concomitent, atât o abordare de mediu durabilă, prin valorificarea patrimoniului natural și cultural cât și încurajarea micilor întreprinzători și conservarea formelor asociative tradiționale. În această zonă păstrarea moștenirii culturale și spirituale se manifestă ca o necesitate, care contribuie nu numai la sporirea calității vieții ci și la stimularea activităților de turism rural, dezvoltarea produselor locale și crearea de locuri de muncă.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL.
- Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2014.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

1. Beneficiari direcți:

2. Incadrarea solicitanților eligibili în categoria de IMM, respectiv, microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii se realizează conform legislației, astfel:

- microîntreprinderi - care au până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- întreprinderi mici - care au între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;
- întreprinderi mijlocii - care au între 50 și 249 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro sau dețin active totale de până la 43 milioane euro, echivalent în lei.

Beneficiarii pot fi, inclusiv, cei care au accesat Masura 1/2A "Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în micro-regiunea GAL Crivatul de Sud-Est" pentru dezvoltarea activităților agricole de bază și/sau pentru procesarea producției, Masura 2/2A "Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici" pentru înființarea de noi

exploatații agricole / instalarea pentru prima dată ca sefi ai exploatațiilor agricole, și/sau Masura 3/6A "Creșterea atractivității zonelor rurale prin diversificarea activităților non-agricole" pentru înființarea unei activități non-agricole noi. În acest mod Masura 5/3A este complementară cu Masura 1/2A, Masura 2/2A și Masura 3/6A.

- **Beneficiari indirecti:**

Persoane fizice și juridice de pe raza pieței locale, agenți din domeniul turismului și alimentației publice.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Sume forfetare care nu depășesc limitele cuantumului stabilite în PNDR pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

6.A. Tipuri de acțiuni eligibile

În cadrul măsurii de finanțare sunt sprijinite cheltuielile rezultate din înființarea și funcționarea grupurilor de producători din sectorul agricol, prevăzute în Planul de afaceri, necesare pentru atingerea obiectivelor propuse. Astfel pot fi considerate investiții eligibile următoarele activități:

- Constituirea juridică a grupului de producători (consultanța juridică, contabilă, etc.);
- Activități privind recunoașterea preliminară a grupului de producători
- Acțiuni de animare în scopul identificării de noi parteneri;
- Studii de marketing sau socio-economice;
- Materiale de promovare;
- Contractarea unui organism de certificare.
- Alte activități identificate ca fiind necesare pentru înființarea și funcționarea entității/cooperativei, etc.

6.B. Tipuri de acțiuni neeligibile

- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare.
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile.

Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Beneficiarul trebuie să aibă sediul social, puncte de lucru și să realizeze investiția în teritoriul GAL;
- Grupul de producători va trebui să obțină recunoașterea conform OG nr. 37/2005 în termen de 12 luni de la semnarea contractului de finanțare;
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri în care trebuie să detalieze activitățile planificate.
- Acțiunile proiectului se pot desfășura atât în teritoriul GAL cât și în afara acestuia.

- Partenerii sunt atat din GAL cat si din afara cu conditia ca, costurile directe legate de o anumita investitie prevazuta in planul de afaceri sa fie in teritoriul GAL.
- Proiectul se va desfasura pe o perioada de maxim 3 ani.
- Solicitantul va avea codul CAEN specific activitatii care se va desfasura.

8. Criterii de selecție

- Numarul membrilor componentei ai asocierii;
- Investiția deservește membrii fermieri înscriși în sistemul de certificare în agricultura ecologică;
- Principiul asocierii fermierilor cu exploatații de până la 50.000 SO.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului public nerambursabil acordat va fi de **100% din cuantumul sprijinului** și nu poate să depășească 10% din valoarea producției comercializate în primii trei ani de la recunoaștere, și suma maximă de 10.000 euro/ an.

Sprijinul este forfetar, degresiv, plătit în tranșe anuale, pentru o perioadă care nu poate depăși 3 ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut, acordat în baza unui plan de afaceri.

Sprijinul se va acorda ca procent din valoarea producției comercializate prin intermediul grupului de producători astfel:

Anul I de la recunoaștere - 10%, fara a depasi suma maxima de 10.000 euro/ an;

Anul II de la recunoaștere - 8%, fara a depasi suma maxima de 10.000 euro/an;

Anul III de la recunoaștere- 6%, fara a depasi suma maxima de 10. 000 euro/an.

Valoarea totala a sprijinului nerambursabil va fi de 30.000 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de exploatații/întreprinderi sprijinite - 2

Denumirea masurii – Codul Masurii / DI:

**IMBUNATATIREA SI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII
SOCIALE SI EDUCATIONALE – M6/6B**

Tipul masurii:

- INVESTITII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura de finanțare contribuie la realizarea centrelor comunitare multifuncționale sociale și de sănătate care vor deservi nevoile legate de asistență medicală comunitară și socială a locuitorilor din teritoriul GAL.

Această măsură vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, precum: dezvoltarea socio-economică a teritoriului și crearea premizelor pentru ocuparea de noi locuri de muncă. În cadrul centrelor comunitare multifuncționale pot fi asigurate următoarele servicii: servicii de permanență și asistență medicală primară comunitară; servicii de consultație și tratament stomatologic sau de alt tip; servicii de analize medicale de laborator; servicii de asistență socială – refugiu temporar pentru mame și copii; servicii de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu; servicii de dezvoltare și educație timpurie; servicii auxiliare cu caracter administrativ, etc.

Măsura va contribui la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunelor din zonă prin furnizarea oportună și prin accesibilizarea serviciilor medicale și de asistență socială.

Realizarea obiectivelor măsurii contribuie la inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale.

Măsura contribuie și la atingerea următoarelor nevoi identificate prin analiza SWOT:

- îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin asigurarea unor servicii profesionale de calitate;
- îmbunătățirea infrastructurii de servicii comunitare.

La stabilirea cuantumului sprijinului s-a ținut cont de faptul că în micro-regiunea GAL este impetuos necesară realizarea de investiții pentru îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii sociale comunitare.

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

- Îmbunătățirea și accesibilizarea serviciilor locale medicale și de asistență socială în mediul rural;
- Introducerea, dezvoltarea unităților de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu;
- Dotarea clădirilor multifuncționale cu sisteme care utilizează energie regenerabilă;
- Reabilitarea locuințelor cu caracter social.

Obiectiv de dezvoltare rurală: 3 – Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv specific al măsurii: C. Creșterea numărului de servicii oferite de comunitățile locale și adaptarea la standarde europene a infrastructurii la scară mică.

Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie măsura propusă).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B (se menționează doar domeniul principal de intervenție al măsurii, unul dintre cele prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului.

Măsura **IMBUNĂTĂȚIREA ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII SOCIALE ȘI EDUCATIONALE – M6/6B** contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 inovare și protecția mediului, astfel:

Obiectiv inovare: Sprijinul acordat dezvoltării infrastructurii prin îmbunătățirea și accesibilizarea serviciilor locale medicale și de asistență socială în mediul rural, introducerea, dezvoltarea unităților de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu, dotarea clădirilor multifuncționale cu sisteme care utilizează energie regenerabilă și reabilitarea locuințelor cu caracter social de bază sunt esențiale pentru dezvoltarea economică a zonelor rurale. O infrastructură de bază îmbunătățită permite afacerilor din mediul rural să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și inovator. De asemenea, existența unei infrastructuri sociale și educationale funcționale permite formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonele rurale.

Obiectiv protecția mediului: În vederea dezvoltării durabile a comunităților rurale, în sensul unei mai bune înțelegeri a asumării angajamentelor de mediu și a provocărilor privind schimbările climatice, investițiile realizate vor contribui la reducerea poluării din mediul rural, consumul redus de energie electrică sau termică, gestionarea eficientă a deșeurilor, etc.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura 6/6B este complementară cu Măsura 4/6B.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura 6/6B, alături de Măsura 4/6B și măsura 3/6A contribuie la P6.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Înființarea și/sau modernizarea centrelor comunitare multifuncționale de asistență medicală comunitară și socială reprezintă o abordare complexă pentru soluționarea privind accesibilizarea serviciilor de bază pentru populația din satele izolate și greu accesibile, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități. Se va urmări ca aria de deservire a centrelor comunitare multifuncționale să acopere mai multe UAT-uri din teritoriu.

În analiza SWOT au fost identificate următoarele puncte slabe: lipsa serviciilor publice de îngrijire (la domiciliu sau în sistem instituționalizat) a persoanelor aflate în dificultate (varstnici fără sprijin, persoane cu dizabilități, copii proveniți din familii defavorizate), cât și

lipsa unor spatii de interactiune sociala, prezenta masura de finantare va sprijini crearea de spatii sau imbunatatirea spatiilor existente in care se desfasoara activitati cu caracter social.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale – republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea asistenței sociale nr. 292 din 2011.
- Legea nr. 219 din 23 iulie 2015 privind economia socială.
- Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (art. 20, art. 35), Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Entități publice:

Autorități publice locale, inclusiv UAT-uri care au beneficiat de sprijin prin Masura 4/6A "Dezvoltarea și modernizarea satului românesc". În acest mod Masura 6/6B este complementară cu 4/6A;

Directia Generala de Asistentă Socială și Protecția Copilului, în condițiile legii.

- Entități private:

- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Intreprinderi sociale;
- GAL-ul;
- Parteneriatul între entitățile publice și cele private.

Beneficiari indirecti:

- populația locală;
- întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în cadrul centrelor comunitare multifuncționale;
- ONG-uri care vor avea activități de asistență socială în centrele comunitare multifuncționale.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant pentru proiectele de modernizare/dezvoltare a entităților.
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.

6.A Tipuri de acțiuni eligibile

Cheltuieli eligibile specifice orientative:

- o Înființarea, modernizarea și/sau dotarea centrelor comunitare multifuncționale;
- o Construcția/modernizarea locațiilor/locuințelor cu caracter social;

6.B Tipuri de acțiuni neeligibile

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- Cheltuielile neeligibile generale sunt prevăzute în secțiunea 8.1 din PNDR 2014-2020.

Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Sediul social sau punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL.

8. Criterii de selecție

- Întreținerea și asigurarea funcționării centrului comunitar multifuncțional în parteneriat (de ex. cu alte comune, ONG-uri);
- Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100% pentru investiții negeneratoare de venit;
- 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică;

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 – 120.434,61 Euro

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită – 20

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Politica de dezvoltare rurală pentru perioada 2014 - 2020 a fost elaborată în concordanță cu prioritățile PAC și Strategia Europa 2020, cu accent pe creșterea competitivității și diversificarea locurilor de muncă în mediul rural. Pe de altă parte, reforma din 2013 (Reg(UE) 1305/2013) a urmărit să coreleze și mai mult politica de dezvoltare rurală cu celelalte fonduri structurale și de investiții europene (ESI).

În acest context, elaborarea strategiei de dezvoltare locală, în general, și a măsurilor ce urmează a fi implementate în teritoriul acoperit de GAL Crivățul de Sud-Est, în special, s-a realizat în corelare cu programele de finanțare din fonduri comunitare, naționale, regionale și /sau locale care au ca scop dezvoltarea socio-economica a mediului urban.

Măsurile prevăzute în SDL au o legătură strategică cu programele operaționale din perioada 2014-2020. Pe baza resurselor și nevoilor identificate în teritoriul acoperit de GAL Crivățul de Sud-Est, au fost elaborate prioritățile de dezvoltare, ținându-se cont de oportunitățile oferite de contextul implementării fondurilor europene.

Măsurile de dezvoltare locală selectate și complementaritatea lor cu alte strategii.

Măsura 1. Soluții inovative pentru o agricultură competitivă în micro-regiunea GAL Crivățul de Sud-Est - este complementară cu AP 2¹, PI 2.1 din Programul Operațional Regional (POR) (<http://www.fonduri-ue.ro/por-2014>), care utilizează un instrument util în valorificarea potențialului antreprenorial, respectiv incubatoarele/ acceleratoarele de afaceri, ca motoare de creștere a firmelor. Diversificarea exploatațiilor agricole va ajuta la absorbția surplusului forței de muncă eliberate din sectorul agricol. De aceea, M 1 este complementară cu AP 3, PI 8, OS 3.3² din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 (POCU, <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014>), care susține crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile prin înființarea și consolidarea afacerilor care generează locuri de muncă și un venit suplimentar, esențiale pentru îmbunătățirea standardelor de viață din zonele rurale.

În vederea creșterii competitivității și productivității exploatațiilor conduse de tinerii fermieri, fermierii mici și cei de familie, este necesară complementaritatea M 1 cu alte priorități ³ ale PNDR 2014-2020 privind acordarea de consultanță pentru elaborarea și implementarea planului de afaceri pentru activitatea propusă în microîntreprinderile și întreprinderile mici nou înființate și/sau deja existente în domeniul agricol (sprijin pentru tineri fermieri și ferme mici) și în domeniul non-agricol (mediul rural).

Măsura 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici se implementează în

---

¹ AP2 Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii; PI 2.1 Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploataării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri (POR 2014-2020).

² AP 3: Locuri de muncă pentru toți; OS 3.3 Creșterea ocupării persoanelor din mediul rural, în special cele din agricultura de subsistență și semi-subsistență (POCU 2014-2020)

³ P2: Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor; P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură; P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale (PNDR 2014-2020).

complementaritate cu intervențiile finanțate prin **POR 2014-2020**⁵, și urmărește consolidarea sectorului microîntreprinderilor. Având în vedere faptul că 2/3 dintre întreprinderile noi dispar de pe piață în primul an de viață, trebuie asigurată complementaritatea **M 2** cu **POCU 2014-2020**⁶, care să asigure programe de tutorat/mentorat pentru creșterea și consolidarea afacerilor, pentru sprijinirea lor în dezvoltare, de la crearea la creștere și avansare spre piețe naționale. Sinergic, **PNDR 2014-2020** va sprijini elaborarea de planuri de afaceri realiste și adaptate la nevoile tinerilor fermieri prin **M02**⁷. De asemenea, **M01**⁸ va contribui la consolidarea cunoștințelor tinerilor fermieri în sectorul agro-alimentar, pentru dezvoltarea activităților în fermă și pentru a practica o agricultură prietenoasă față de mediu și climă. De asemenea, activitățile aferente **M 5** sunt în complementaritate cu **Programul Operațional Competitivitate 2014-2020 (POC) - AP 2**⁹, care va sprijini utilizarea TIC pentru dezvoltarea afacerilor din mediul urban și rural (<http://www.fonduri-ue.ro/poc-2014>).

Fermierii de subzistență au acces limitat la oportunități de îmbunătățire a veniturilor și, implicit, de reducere a sărăciei. De aceea, consilierea și asistența specializată îi pot ajuta să creeze și să dezvolte noi activități non-agricole aducătoare de venit. Acțiunile de implementare a acestei măsuri sunt complementare cu **AP 6**¹⁰ (**OT 10, OS 6.12**) din **POCU 2014-2020**, care urmărește acoperirea nevoilor de instruire și formare profesională în sectorul non-agricol pentru populația rurală.

Măsura 3 - Creșterea atractivității zonelor rurale prin diversificarea activităților non-agricole contribuie la îndeplinirea obiectivului specific 1 (P3, DI 1)¹¹ al **Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Sud-Est pentru perioada de programare 2014-2020**, care urmărește dotarea structurilor de afaceri, crearea, dezvoltarea (modernizarea/extinderea) structurilor de sprijinire a afacerilor (incubatoare de afaceri). Activitățile din cadrul acestei măsuri vor fi complementare cu **POCU - AP3**¹², **OS 3.6**, care va sprijini îmbunătățirea nivelului de competențe a persoanelor din mediul rural, inclusiv în domeniul antreprenoriatului.

⁴ **AP2** Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii; **PI 2.1** Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatarei economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri (**POR 2014-2020**).

⁵ **AP1** Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”, **OT 8** Promovarea unor locuri de muncă durabile și de calitate și sprijinirea mobilității lucrătorilor; **Obiectiv specific 1.2** Îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidența în regiunile eligibile (Centru, Sud-Est și Sud Muntenia) (**POCU 2014-2020**).

⁶ **M02** - Servicii de consiliere, servicii de gestionare a fermei și servicii de înlocuire în cadrul fermei (articolul 15) (**PNDR 2014-2020**).

⁷ **M01** - Acțiuni pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare (articolul 14) (**PNDR 2014-2020**).

⁸ **AP 2: Tehnologia informațiilor și comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă** (**POR 2014-2020**).

⁹ **AP6: Educație și competențe; OT 10: Investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții; OS 6.12: Creșterea participării la programele de formare profesională continuă, cu accent pe acei adulți cu un nivel scăzut de calificare și persoanele cu vârsta de peste 40 ani, din zone rurale defavorizate, inclusiv prin recunoașterea și certificarea rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale** (**POCU 2014-2020**).

¹⁰ **P3: Îmbunătățirea competitivității economice regionale, în contextul promovării specializării economice inteligente; DI 1: Dezvoltarea centrelor de CDI, de sprijinire a afacerilor, transfer tehnologic, inovare socială, networking, clustere în vederea promovării specializării economice inteligente; OS 1: Dezvoltarea infrastructurii de CDI și a sinergiilor între întreprinderi și aceste centre prin utilizarea de produse și procese inovative** (**Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud-Est pentru perioada de programare 2014-2020**).

¹¹ **AP 3: Locuri de muncă pentru toți; OS 3.6: Îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea**

Măsura 4 - Dezvoltarea și modernizarea satului românesc. Intervențiile pentru construirea și renovarea infrastructurii fizice din mediul rural vor fi atinse parțial prin **PNDR 2014-2020**, dar și prin **Programul Național de Dezvoltare Locală**, coordonat de **MDRAP** (<http://www.mdrap.ro/lucrari-publice/pndl>). Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului vizează lucrări de **realizare / extindere / reabilitare / modernizare**, respectiv dotare, pentru unități de învățământ preuniversitar (grădinițe, școli generale primare și gimnaziale); unități sanitare sau obiective culturale de interes local. Măsura este complementară cu AP 2¹² din **Programul Operațional Infrastructura Mare** (<http://www.fonduri-ue.ro/poim-2014>), care prevede o creștere a gradului de accesibilitate a populației la oportunități de angajare din zonele deficitare în conexiuni de transport, contribuind totodată la promovarea competitivității economice și la îmbunătățirea condițiilor în transportul rutier de mărfuri și de călători.

Măsura 5 - Forme asociative locale. Implementarea acestei măsuri poate contribui la îndeplinirea Obiectivului specific 8.1 (P8, DI 1)¹³ al **Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Sud-Est pentru perioada de programare 2014-2020**, care urmărește promovarea înființării grupurilor de producători din sectorul agricol și silvic.

M5 contribuie la obiectivele domeniului de intervenție 3A¹⁴ din cadrul **PNDR 2014-2020**, prin stimularea unei mai bune integrări a producătorilor agricoli pe piață și prin promovarea lanțurilor scurte de aprovizionare, precum și încurajarea producției de alimente de calitate.

Măsura 6 - Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii sociale și educaționale contribuie la îndeplinirea Obiectivului Specific 7.4 (P7¹⁵ DI 4) al **Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Sud-Est pentru perioada de programare 2014-2020**, care prevede implementarea unor proiecte integrate de regenerare economică a zonelor sărace identificate cu risc de excluziune a comunităților marginalizate. Complementaritatea între cele două strategii este cu atât mai oportună cu cât majoritatea unităților administrativ-teritoriale din teritoriul GAL Crivățul de Sud-Est fac parte din categoria zonelor sărace, pentru care indicele de dezvoltare umană locală (IDUL) are valori mai mici sau egale cu 55, conform estimărilor Băncii Mondiale, realizate pe baza Recensământului Populației și al Locuințelor 2011.

și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al persoanelor din mediul rural, în special cele din agricultura de subsistență și semi-subsistență (POCU 2014-2020).

¹²**AP 2:** Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient; **PI 7b:** Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T; **OS2.2:** Creșterea accesibilității zonelor cu o conectivitate redusă la infrastructura rutieră a TEN-T (**Programul Operațional Infrastructura Mare**).

¹³ **P8:** Valorificarea superioară a resurselor din mediul rural și modernizarea economiei rurale; **DI 1:** Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor din zona rurală, inclusiv în sectoarele non-agricole pentru a crește rezultatele economice din aceste zone; **OS 8.1:** Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de întreprinderi, inclusiv în sectorul non-agricol, încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale din spațiul rural (**Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud-Est pentru perioada de programare 2014-2020**).

¹⁵ **P7:** Îmbunătățirea calității în domeniile educație, sănătate și incluziune socială; **DI 4:** Sprijinirea regenerării economice și sociale a zonelor sărace, identificate cu risc de excluziune; **OS 4:** Reducerea gradului de sărăcie prin asigurarea unor condiții îmbunătățite de locuit, pentru comunitățile defavorizate, precum și asigurarea unor servicii de bază- medicale, educaționale, sociale – în vederea creșterii gradului de ocupare și incluziune socială (**Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud-Est pentru perioada de programare 2014-2020**).

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

Asociația GAL Crivatul de Sud-Est își propune să lanseze și să deruleze apelurile de masuri cu finanțare nerambursabilă pe o perioadă de aprox. 6 luni. În timpul derulării apelurilor se vor întocmi rapoarte intermediare de evaluare în funcție de pragurile de calitate prestabilite.

Sesiunile de apeluri pot avea o durată mai scurtă de 6 luni, în cazul în care valoarea totală a proiectelor declarate eligibile acoperă anvelopa financiară disponibilă pentru un tip de măsură.

a) Calendarul estimativ de activități

	Anul 2016	Anul 2017		Anul 2018		Anul 2019	
	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2
Animare							
Lansare și derulare apeluri de selecție							
Evaluare și selecție							

	Anul 2020		Anul 2021		Anul 2022		Anul 2023	
	Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2	Sem. 1	Sem. 2
Animare								
Lansare și derulare apeluri de selecție								
Evaluare și selecție								

Activitatea de animare se va desfășura în mod sistematic atât la momentul de dinaintea lansării sesiunilor de apeluri cât și în fiecare etapă a derulării proiectului, atunci când se impune realizarea unor mese rotunde, evenimente de diseminare a rezultatelor, exemple de bune-practici, s.a.

Etapă de monitorizare se va derula începând cu avizarea primului raport de selecție pentru un tip de măsură. Activitatea se va derula în mod constant pe tot timpul de derulare a proiectului în cauză.

”Măsură 6 - Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii sociale și educaționale” se va lansa începând cu primul apel de proiecte.

Principiile de selecție aferente fiecărei măsuri care intră sub incidența procedurii de selecție, sunt prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 și sunt preluate integral în Regulamentul de Organizare și Funcționare al Asociației Asociația Grupul de Acțiune Locală Crivatul de Sud-Est (în capitolul IX).

Criteriile de selecție aferente principiilor de selecție, pragul minim și pragurile de

calitate vor fi cuprinse in ghidurile solicitantului pentru fiecare masura.

Pentru fiecare an calendaristic, Asociatia Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est informeaza in scris DGDR-AM PNDR cu privire la deschiderea sesiunii anuale, intervalul de desfasurare a sesiunii continue de depunere, alocare financiara disponibila, pragul minim si pragurile de calitate (daca este cazul), precum si modalitatile de informare a potentialilor beneficiari. Dupa aprobarea notei, GAL va urma procedura de lansare a masurilor.

Depunerea continua a proiectelor in cadrul sesiunilor anuale aferente unei masuri se opreste inainte de termenul limita, atunci cand valoarea publica totala a proiectelor depuse avand un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decat pragul de calitate aferent lunii respective, excluzand valoarea publica a proiectelor retrase ajunge la 120% din nivelul alocarii sesiunii. In situatia in care valoarea publica a ultimului proiect depus conduce la depasirea sumei alocate, atunci sesiunea de depunere va fi declarata inchisa. In acest sens, pe pagina de internet a GAL va fi publicat un mesaj/comunicat.

Depunerea proiectelor se realizeaza lunar doar pentru proiectele care au punctajul estimat (prescoring) mai mare sau egal decat pragul de calitate aferent lunii respective.

Sesiunea de depunere a proiectelor va fi prelungita, daca este cazul, doar inainte de data limita de inchidere a sesiunii la propunerea motivata a GAL, inaintata catre DGDR-AM PNDR, in cadrul anului de referinta si cu pragul de calitate cel putin egal cu pragul minim de calitate stabilit in ghidul solicitantului.

b) Responsabilii pentru implementarea actiunilor

Entitatile responsabile pentru implementarea actiunilor din cadrul SDL sunt: personalul angajat, contractorii externi si membrii Asociatiei GAL Crivatul de Sud-Est. In vederea unei gestionari cat mai eficiente a actiunilor, respectiv a activitatilor, efectivul asociatiei va fi compus din patru persoane: 1 manager, 1 responsabil activitate de animare, 1 responsabil activitate de monitorizare si 2 responsabili cu verificarea si selectia proiectelor.

Totodata, Asociatia GAL Crivatul de Sud-Est va contracta specialisti sau consultanti externi pentru urmatoarele activitati:

- Servicii de audit necesare la depunerea cererilor de plata;
- Servicii juridice;
- Servicii de contabilitate specializata;
- Servicii de consultanta economica si de management;
- Alte activitati in functie de necesitatile GAL: formare profesionala, organizari de evenimente, etc.

c) Resursele financiare si materiale necesare pentru desfasurarea actiunilor propuse

Pentru derularea actiunilor, Asociatia Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est, va solicita un sprijin nerambursabil de 300.000 Euro. Resursele financiare vor fi utilizate pentru: plata salariilor si a contributiilor aferente, plata serviciilor prestate de experti externi, achizitia unui autovehicol, achizitia unor echipamente IT&C necesare derularii activitatii, achizitii de mobila, achizitii periodice de papetarie si birotica, plata utilitatilor, s.a.

La acest moment Asociatia Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est utilizeaza un imobil situat in comuna Balta Alba in baza contractului de comodat anexat la HCL 56/28.11.2013

Costurile pentru derularea activitatii Grupului de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est vor fi asigurate din sume nerambursabile acoperite prin programul PNDR- Axa LEADER, iar o parte din cheltuieli vor fi acoperite din cotizatiile membrilor (in special pentru activitati care intra in categoria de cheltuieli neeligibile)

Asociatia Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est va solicita un avans la momentul semnarii contractului de finantare, avans care se va opri ulterior din fiecare cerere de plata. Asociatia Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est va depune cu celeritate o cerere de plata la fiecare doua luni de activitate.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală (SDL) s-a realizat printr-o largă cooperare între actorii din teritoriul acoperit de GAL Crivățul de Sud-Est, prin implicarea tuturor segmentelor comunităților locale în procesul de pregătire a strategiei, utilizând abordarea LEADER „de jos în sus”. În vederea participării la acest proces a cât mai multor actori locali din microregiune au fost întreprinse multiple activități de animare, informare și consultare.

Animarea teritoriului s-a realizat în fiecare din cele 10 unități administrativ-teritoriale, partenere în cadrul GAL Crivățul de Sud-Est, prin următoarele acțiuni:

- prezentarea informațiilor privind activitățile care se vor desfășura, înainte de momentul derulării acestora, prin intermediul proiectului, în teritoriul acoperit de GAL Crivățul de Sud-Est;
- discuții directe cu reprezentanți ai autorităților publice locale, ai mediului de afaceri și societății civile privind impactul economic și social al asistenței financiare prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, axa LEADER;
- discuții cu potențialii beneficiari ai SDL privind oportunitățile de finanțare a proiectelor și transparența alocărilor de fonduri;
- discuții cu beneficiarii (autoritățile locale, partenerii economici și sociali) privind conținutul măsurilor prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020.
- prezentarea materialelor informative privind scopul și obiectivele Asociației GAL Crivățul de Sud-Est, direcțiile de acțiune ale axei LEADER;
- distribuirea de pliante de prezentare a proiectului în localitățile din teritoriul vizat (sau realizat 2000 de pliante de prezentare a proiectului - format A4-pliabile);
- afișarea unor informări la sediile Autorităților publice locale implicate (s-au realizat 18 afișe - format A3).

Prin acțiunile de animare a teritoriului s-a realizat atât obținerea unei identități vizuale a proiectului, cât și creșterea notorietății parteneriatului GAL în teritoriul vizat.

Activitățile de informare și consultare derulate în cadrul întâlnirilor de grup cu reprezentanții autorităților publice locale, ai mediului de afaceri și societății civile în fiecare din cele 10 unități administrativ-teritoriale, partenere în cadrul GAL Crivățul de Sud-Est, au constat în:

- participarea membrilor GAL la activitățile de informare și consultare;
- participarea potențialilor beneficiari la întâlnirile de lucru pentru a fi informați despre sprijinul pe care îl pot obține prin programul LEADER, PNDR 2014-2020.
- consultarea potențialilor beneficiari cu privire la resursele proprii și nevoile de dezvoltare individuală și colectivă cu scopul de a asigura o absorbție cât mai eficientă a fondurilor europene prin intermediul SDL;
- aplicarea de chestionare pentru obținerea de informații relevante privind resursele disponibile la nivelul teritoriului, intențiile antreprenoriale ale persoanelor aparținând diferitelor grupuri țintă, precum și posibile direcții de finanțare prin accesarea de fonduri europene;
- mobilizarea publicului țintă (partenerii GAL, reprezentanții mediului de afaceri și ai societății civile, potențialii beneficiari ai comunităților locale) în vederea susținerii, acceptării, asumării măsurilor care se vor implementa prin intermediul SDL;

- promovarea proiectelor de succes prin care comunitățile teritoriului vizat au reușit să se dezvolte în urma investițiilor din PNDR 2007-2014;
- distribuirea unor materiale de promovare (150 mape format A4, 150 broșuri format A4 cu 12 pagini, 150 bloc-notes-uri format A5, 150 de pixuri inscripționate);
- afișarea unui banner și a două roll-up-uri conținând informații relevante despre GAL Crivățul de Sud-Est și programul LEADER.

Întâlnirile cu partenerii asociației și întâlnirile cu grupurile de lucru tematice s-au derulat în unitățile administrativ-teritoriale Balta Albă, Puiеști și Boldu, având următoarele obiective:

- consultarea partenerilor privind tipurile de investiții eligibile, categoriile de beneficiari, plafoanele maxime acordate, condițiile de eligibilitate, procedurile administrative legate de accesul la finanțare, procedura de examinare a cererilor de finanțare, criteriile de selecție a proiectelor etc.;
- consultarea reprezentanților diferitelor sectoare (agricol, civil, privat etc.) cu privire la oportunitatea măsurilor ce urmează să fie selectate în SDL, în funcție de domeniul în care activează potențialii beneficiari.

Discuțiile cu participanții au fost axate pe prioritățile Asociației GAL Crivățul de Sud-Est, măsurile propuse pentru implementare prin intermediul SDL, discuții individuale cu potențialii beneficiari referitoare la proiectele individuale pe care intenționează să le depună spre finanțare.

Discuțiile cu partenerii (reprezentanții administrației publice locale de la nivelul teritoriului, ai mediului de afaceri și societății civile) au avut pe ordinea de zi: prezentare draft SDL; propuneri și alegerea Consiliului Director compus din 8 membri, pe durata de un an calendaristic, care să implementeze și să monitorizeze proiectele selectate; propuneri și alegerea celor 15 membri ai Comitetului de selecție, pe durata de un an calendaristic; propunerea de aderare la FNGAL, cu numirea persoanei împuternicite să reprezinte GAL-ul; plata cotizațiilor membrilor - la zi; diverse.

Discuțiile la fiecare din cele trei întâlniri cu grupurile de lucru s-au axat pe câte o temă de dezbateră legată de măsurile de finanțare eligibile pentru persoanele invitate:

- la Balta Albă tematica discuțiilor a vizat măsurile eligibile pentru comunele și asociațiile acestora, precum și pentru ONG-uri; de asemenea, au fost prezentate tipuri orientative de proiecte;
- la Puiеști s-au discutat măsurile care încurajează înființarea și funcționarea formelor asociative cu scopul de a îmbunătăți performanțele generale ale exploatațiilor agricole; de asemenea, au fost exemplificate tipurile de acțiuni eligibile;
- la Boldu discuțiile s-au axat pe măsurile care vizează dezvoltarea fermelor mici și foarte mici în vederea îmbunătățirii managementului exploatației agricole.

La toate activitățile care au vizat animarea teritoriului și implicarea comunităților locale în elaborarea SDL, echipa de implementare a proiectului a urmărit să promoveze egalitatea de șanse între bărbați și femei, accesul tuturor categoriilor sociale la activitățile de animare, informare și consultare derulate în teritoriul acoperit de GAL Crivățul de Sud-Est.

În completarea prezentului capitol se va atașa Anexa 6 - Documente justificative ale membrilor prezentului capitol.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

REGULAMENT DE ORGANIZARE SI FUNCTIONARE

1. Rolul si functiile GAL Crivatul de Sud-Est

GAL este organizat si functioneaza potrivit OG nr. 26/2000 cu modificarile si completarile ulterioare. GAL desfasoara activitati specifice implementarii masurilor din PNDR, 19.2 “Sprijin pentru implementarea operațiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității” si 19.4 - “Sprijin pentru costurile de funcționare și animare”. Pentru realizarea obiectivelor propuse, Asociatia GAL va exercita urmatoarele activitati care ii revin, conform art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, care sunt obligatorii și esențiale pentru implementarea cu succes a SDL, acestea vizează:

- consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
  - conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;
  - asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei;
  - pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
  - primirea și evaluarea cererilor de finanțare și cererilor de plată depuse;
  - selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
  - monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități
- specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

Grupul de acțiune locală poate avea statut de beneficiar și poate implementa operațiuni în conformitate cu strategia de dezvoltare locală.

2. Structura organizatorica

Structura organizatorica cuprinde urmatoarele compartimente:

- Adunarea Generala
- Consiliul Director
- Cenzorul
- Comitetul de selectie al proiectelor
- Comisia de contestatii

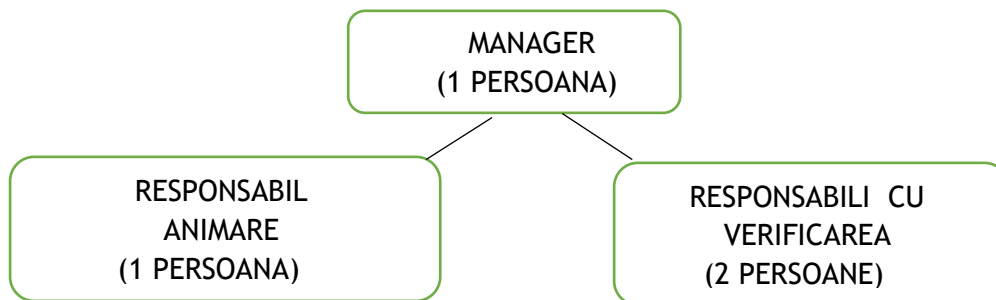
Aparatul administrativ este format din :1 Manager, 1 Responsabil animarea teritoriului, Responsabili cu verificarea si selectia proiectelor;

Servicii externalizate, care pot fi contractate dupa caz: servicii de audit, servicii de contabilitate, serviciul de consultanta, serviciul de instruire a resurselor umane, de achiziții

publice, investiții și inventariere a patrimoniului, serviciul de publicitate, organizarea evenimentelor de promovare a strategiei GAL, serviciul de proiectare și design și imprimare a materialelor de promovare.

Structura organizatorică, regulamentele de organizare și funcționare, statele de funcții, numărul de posturi se aprobă prin hotărâre a Adunării generale, respectiv decizia Consiliului Director.

Organigrama personalului propriu se va prezenta sub următoarea formă:

3. Atributiile conducerii și ale compartimentelor din structura organizatorică

Adunarea generală

- Adunarea generală este organul de conducere, alcătuit din totalitatea asociaților;
- Adunarea generală are următoarele atribuții: aprobă strategia și obiectivele generale ale asociației; aprobă bugetul de venituri și cheltuieli și bilanțul contabil; aprobă Planul de Dezvoltare Locală a GAL; alege și revocă membrii Consiliului director, Cenzorul sau după caz a membrilor comisiei de cenzori, Comitetul de selecție al proiectelor și Comisia de contestații; decide primirea și/sau excluderea membrilor; hotărăște înființarea de filiale, sucursale, puncte de lucru în țară și în străinătate; aprobă propunerile de modificări ale actului constitutiv și ale statutului; aprobă dizolvarea și lichidarea asociației precum și stabilirea bunurilor rămase după lichidare; stabilește quantumul taxei de înscriere, precum și a cotizației anuale datorată de către membrii asociației pe baza propunerilor Consiliului director; orice alte atribuții prevăzute de lege sau de statut.

Consiliul director

Consiliul director este format dintr-un număr de 8 membri, în care ponderea membrilor care provin din sectorul privat este de 50%.

Consiliul Director are următoarele atribuții: programează gestionarea administrativă, economică și financiară a asociației, în conformitate cu obiectivele asociației; prezintă Adunării Generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli și proiectele asociației; aprobă încheierea de acte juridice în numele și pe seama asociației de către președintele GAL, altele decât cele pentru care directorul executiv este reprezentant legal al GAL aprobă organigrama și politica de personal a asociației, regulamentul de organizare și funcționare propriu; analizează oportunitatea lansării apelurilor de selecție pentru proiecte; aprobă deciziile Comitetului de selecție al proiectelor înainte publicării acestora; aproba propunerile aparatului administrativ

reprezentat prin directorul executiv referitoare la proiectele care vor fi puse în aplicare de către GAL; evaluează și aprobă modificările investițiilor, ce se vor realiza la sediul GAL

sau la punctele de lucru; analizează modul de distribuire a informațiilor către membrii GAL contribuind la buna comunicare dintre acestia; convoacă și organizează desfășurarea Adunării Generale; menține contactul și comunică cu alte organizații interne și internaționale; aprobă Regulamentul de organizare și funcționare al Comitetului de selecție precum și a celui de soluționare al contestațiilor; îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de Adunarea Generală.

Hotărârile Consiliului Director se adoptă cu majoritate simplă de voturi. Președintele asociației este și președintele Consiliului Director. În situația parității de voturi, decizia președintelui este hotărâtoare.

Cenzorul

Cenzorul are următoarele atribuții: verifică modul în care este administrat patrimoniul asociației; verifică gestiunea asociației, consemnând constatările într-un registru de procesverbale; întocmește pe baza verificării efectuate și prezintă Adunării Generale, rapoarte asupra activității sale și asupra gestiunii Asociației; participă la ședințele Consiliului director fără drept de vot; îndeplinește orice alte atribuții stabilite de Adunarea Generală și Consiliul Director.

Comitetul de selecție al proiectelor

Comitetul de selecție al proiectelor are ca principala atribuție selectarea proiectelor depuse la GAL. Organizarea și funcționarea Comitetului de selecție se face pe baza regulamentului propriu, aprobat de adunarea generală a membrilor fondatori. Numărul membrilor comitetului de selecție este de 7.

Comisia de contestații

Comisia de contestații are ca atribuție principală rezolvarea contestațiilor depuse de către aplicanții nemulțumiți de rezultatul evaluării. Organizarea și funcționarea Comisiei de contestație se face pe baza regulamentului propriu, aprobat de adunarea generală a membrilor fondatori. Numărul membrilor comisiei de contestații este de 5.

Managerul de proiect

Managerul de proiect îndeplinește următoarele atribuții:

- a) coordonează activitatea de implementare a proiectului atât la nivel intern cât și în relațiile cu terțe persoane, conduce compartimentul administrativ și echipa tehnică;
- b) Aprobă metodologia de elaborare a Planului de Evaluare care să descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL;
- c) îndeplinește funcția de ordonator de credite;
- d) coordonează lansarea și derularea apelurilor de proiecte aprobate de către organismul competent;
- e) verifică respectarea principiilor de transparență, obiectivitate, concurență, transparență, egalitate și nediscriminare, eficacitate și eficiența din cadrul procedurilor de lucru GAL;
- f) verifică respectarea criteriilor de eligibilitate cerute pentru destinatarul final al ajutorului financiar;
- g) încheie acte juridice în calitate de reprezentant legal al GAL, autorizează plăți, respectând disciplina financiar-contabilă;

- h) selectează animatorii, angajații sectorului tehnic și consultanți, experți și specialiști cu rol în implementarea acțiunilor propuse în cadrul asociației;
- i) reprezintă asociația în relațiile cu alte persoane fizice și juridice din țară și din străinătate, cât și în relația cu alte GAL-uri;
- j) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut, stabilite de adunarea generală și consiliul director al GAL sau prin ordin al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Responsabil cu animarea

Responsabilul cu animarea în teritoriul GAL îndeplinește următoarele atribuții:

- a) întocmirea unui plan privind comunicarea, informarea și publicitatea;
- b) realizează materialele informative specifice;
- c) organizarea de conferințe de presă și ale altor evenimente specifice;
- d) organizarea de campanii de informare;
- e) elaborarea pliantelor și a materialelor informative, destinate tuturor celor interesați care să contribuie la alcatuirea unei imagini corecte despre instituție și activitățile ei;
- f) mentenanța site-ului de prezentare al GAL și a platformelor de comunicare social-media

Responsabil cu verificarea și selecția proiectelor

- a) primirea proiectelor în format letră și electronic (CD);
- b) evaluarea administrativă a documentațiilor depuse și întocmirea fișelor aferente;
- c) evaluarea generală a proiectului și întocmirea fișelor aferente;
- d) verificarea pe teren și întocmirea fișelor aferente;
- e) solicitarea de informații suplimentare, dacă este cazul;
- f) înaintarea listelor finale către comitetul de selecție a proiectelor.

Serviciul de consultanță în domeniul financiar - contabil

Contractarea acestui tip de serviciu are ca scop îndeplinirea integrală sau parțială a următoarele obiective contractuale:

- a) organizarea și asigurarea urmăririi execuției bugetare pentru activitățile finanțate din bugetul asociației;
- b) întocmirea proiectului de buget de venituri și cheltuieli al asociației și a contului de execuție;
- c) urmărirea execuției bugetului de venituri și cheltuieli;
- d) efectuarea controlului financiar preventiv;

întocmirea de documente trimestriale care fac parte integrantă din bilanțul contabil trimestrial și anual pe care le depune la termenele stabilite la Direcția Generală a Finanțelor Publice;

- f) asigurarea evidenței contabile, sintetice și analitice a mijloacelor fixe, pe locuri de folosință, precum și a materialelor pe gestiuni și pe feluri de materiale în scopul păstrării integrității patrimoniului asociației, a mijloacelor bănești, a decontărilor interne cu terții debitori, cu terții creditori, înregistrarea fondurilor, a cheltuielilor, a veniturilor altor operații economice;
- g) întocmirea consumului lunar a materialelor, obiectelor de inventar, pe baza bonurilor de consum sau transfer, după caz;

- h) întocmirea situațiilor lunare privind salariile și alte drepturi legale, organizează efectuarea plăților reprezentând drepturile salariale ale personalului asociației și răspunde de aplicarea corectă a legislației de salarizare;
- i) organizarea și ținerea la zi a evidenței personalului asociației;
- j) întocmirea dispozițiilor de angajare, de sancționare și încetare a contractului de munca.

Circuitul documentelor

Toate documentele, actele, publicațiile intrate sub orice formă în asociație (posta, fax, curieri, note telefonice, etc.) vor fi înregistrate de către secretar în registrul de intrare-ieșire. De la secretar, după înregistrare, documentele vor fi prezentate directorului executiv pentru a stabili cine se ocupa de rezolvarea acestora și apoi secretarul îl va transmite persoanei desemnate de acesta. Circuitul documentelor de ieșire va fi de la persoana care îl întocmește la secretar pentru directorul executiv spre aprobare, și de acolo la secretar pentru înregistrare și expediere.

Toate actele se numerează de către compartimentul administrativ, fiind transmise tuturor celor interesați, cu semnătura de luare la cunoștință.

Fiecare compartiment se ocupă de arhivarea documentelor proprii, pe care le transmite secretarului pentru arhivare.

Evaluarea implementării SDL

Parteneriatul va elabora un Plan de Evaluare care să descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL.

In completarea prezentului capitol se va atașa Anexa 8 - Atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare a SDL.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei -

În vederea constituirii anvelopei financiare pentru cofinanțarea proiectelor, GAL a îndeplinit următoarele criterii:

- Suprafața teritoriului GAL: 632 km²;
- Populația din teritoriul GAL: 30.593 locuitori;

Astfel, $(632 \text{ km}^2 * 985,37 \text{ Euro/km}^2) + (30.593 \text{ locuitori} * 19,84 \text{ Euro/locuitor}) = 1.229.886 \text{ Euro}$.

Valoarea procentuală a fost distribuită astfel:

- 38,69% (738.559,59 euro) aferentă măsurii 4 - Dezvoltarea satelor
- 15,63% (298.555,15 euro) aferentă măsurii 1 - Soluții inovatoare pentru agricultura competitivă;
- 8,38% (160.000,00 euro) aferentă măsura 3 - Non-agricol
-
- 7,86% (150.000,00 euro) aferentă măsura 2 - Dezvoltarea fermelor mici
- 6,30% (120.434,61 euro) aferentă măsura 6 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale
-
- 3,14% (60.000 euro) aferentă măsura 5 - Forme asociative

Planificarea măsurilor s-a realizat de jos în sus prin sinergia dintre fluxul de informații cu privire la indicatorii locali și nevoile de finanțare din teritoriu. Comunicarea dintre nivelul regional și cel local se realizează în ambele direcții, creând premisele unui parteneriat inter-instituțional fiabil.

Programarea măsurilor în profil local se bazează pe planificarea nevoilor de finanțare în cadrul unui proces continuu, susținut de participarea activă a actorilor locali atât din sectorul public cât, și din sectorul privat.

Pentru desfășurarea activităților de funcționare (management, animare, verificare și monitorizare, cât și servicii contractate) cheltuielile se vor limita în 20% din anvelopa financiară aferentă proiectelor implementate, respectiv 381.886,95 Euro - pentru o perioadă de 7 ani.

În completarea prezentului capitol se va atașa Anexa 4 - Plan de finanțare.

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Tabel cu componența Comitetului de Selecție :

PARTENERI PUBLICI 43 %		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBSERVATII
PRIMARIA BOLDU	Membru de drept	/
PRIMARIA VALCELELE	Membru de drept	/
PRIMARIA RAMNICELU	Membru de drept	/
PRIMARIA PUIESTI	Membru supleant	/
PRIMARIA GHERGHEASA	Membru supleant	/
PRIMARIA ZIDURI	Membru supleant	/
PRIMARIA BALACEANU	Membru supleant	/
PARTENERI PRIVATI 43 %		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBSERVATII
SC DENY DUPLEX SRL	Membru de drept	/
SC ELISAV AGRONOMY SRL	Membru de drept	/
SC LIVOLT CONAGRO SRL	Membru de drept	/
SC ROSA ADICRIS SRL	Membru supleant	/
SC CRAF ECO LPG OIL SRL	Membru supleant	/
SOCIETATE CIVILA %		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBSERVATII
ASOCIATIA CRESCATORILOR DE BOVINE, OVINE SI CAPRINE PUIESTI	Membru de drept	/
ATRAS - ASOCIATIA DE DEZVOLTARE INTERCOMUNITARA TRANSPORTULUI PUBLIC RAMNICU SARAT	Membru supleant	/

Procesele de selectie si de verificare a contestatiilor, pentru proiectele aferente masurilor finantate prin intermediul GAL Crivatul de Sud-Est, vor fi in conformitate cu Ordinul MADR nr. 203 din 11.02.2016.

Primirea si evaluarea proiectelor pentru masurile/sub-masurile/componentele deschise de GAL

Primirea proiectelor se face doar in format letric, pe hartie si pe suport magnetic, conform anuntului de deschidere a sesiunii de primire a proiectului si a ghidurilor solicitantului.

Evaluarea proiectelor se realizeaza lunar, de catre expertii evaluatori ai GAL, in baza procedurilor de evaluare cuprinse in Fisele de Verificare ale masurilor.

In situatia in care pe parcursul procesului de evaluare lunar, sunt formulate sesizari punctuale catre MADR ce privesc o eventuala incalcare a aplicarii procedurilor de evaluare-selectare, acestea vor fi directionate catre AFIR, in vederea includerii proiectelor in cauza in esantionul de verificare la nivel central.

Termenul de evaluare lunara al proiectelor care au intrunit pragul de calitate aferent lunii de depunere, este de maxim 20 zile lucratoare de la sfarsitul lunii respective.

Termenul se poate prelungi cu 10 zile lucratoare daca sunt in evaluare proiecte pe doua sau mai multe masuri.

Dupa finalizarea evaluarii lunare, in termen de 15 zile lucratoare, angajatii GAL vor publica raportul de selectie lunar.

In situatia in care in momentul evaluarii proiectelor se constata ca solicitantii si-au estimate punctajul cu mai mult de 20% fata de punctajul stabilit de evaluatorii GAL, acestia vor intra in procesul de selectie in raportul de selectie final al sesiunii din anul respectiv. In situatia in care in momentul evaluarii se constata ca solicitantul si-a incadrat proiectul gresit din punct de vedere al alocarii financiare aferente unei masuri/submasuri/componente (alocare distincta), acesta va intra in procesul de selectie in raportul de selectie final al sesiunii din anul respectiv, corespunzator alocarii financiare respective, numai in cazul in care sesiunea respectiva nu este declarata inchisa, in caz contrar proiectul este declarat neeligibil.

Selectia proiectelor. In termen de 10 zile de la finalizarea evaluarii, angajatii GAL intocmesc Raportul de Selectie lunar care va contine si rezultatul din esantionul de verificare si il inainteaza Comitetului de Selectie al Proiectelor.

Pentru realizarea selectiei lunare a proiectelor se analizeaza daca valoarea publica, exprimata in euro, a proiectelor eligibile ce intrunesc pragul de calitate lunar este situata sub sau peste alocarea disponibila pentru selectia lunara. Cand valoarea publica totala a proiectelor eligibile care au indeplinit pragul de calitate lunar se situeaza sub alocarea disponibila, Comitetul de Selectie aproba finantarea tuturor proiectelor eligibile care au intrunit pragul de calitate lunar. Cand valoarea publica totala a proiectelor eligibile care au indeplinit pragul de calitate se situeaza peste alocarea disponibila pentru selectia lunara, Comitetul de Selectie analizeaza listele proiectelor si procedeaza conform instructiunilor din ghidul solicitantului privind selectia proiectelor. In situatia in care valoarea publica a ultimului proiect selectat conduce la depasirea alocarii disponibile, proiectul va fi finantat in totalitate prin suplimentarea alocarii aferente sesiunii in cauza, atunci cand este cazul, cu exceptia situatiei in care nu mai exista alocare disponibila din anvelopa financiara totala a masurii.

In situatia in care si dupa aplicarea criteriilor de departajare vor exista proiecte cu acelasi punctaj si aceeasi valoare eligibila sau aceleasi prioritati, toate acestea vor fi selectate pentru finantare prin suplimentarea alocarii aferente sesiunii in cauza, cu exceptia situatiei in care nu mai exista alocare disponibila din anvelopa financiara totala a masurii. Dupa parcurgerea procedurii de selectie si, dupa caz, a celei de departajare, Comitetul de Selectie intocmeste Raportul de Selectie Lunar.

Rapoartele de Selectie. Ulterior verificarii respectarii conditiilor privind evaluarea si selectarea proiectelor, dupa publicarea raportului de contestatii, rapoartele de selectie sunt inaintate spre aprobare catre Presedintele GAL si catre OJFIR. Angajatii GAL notifica in scris solicitantii dupa aprobarea raportului de selectie lunar/final si publica pe site raportul de selectie.

Desfasurarea procedurii de solutionare a contestatiilor. Contestatiile pot fi depuse incepand cu momentul publicarii raportului de selectie lunar pe pagina de internet a GAL. Solicitantii care au depus proiecte in cadrul unei sesiuni au la dispozitie 5 zile lucratoare, de la postarea pe pagina de internet, pentru a depune contestatii cu privire la rezultatul evaluarii. Contestatiile, semnate si stampilate de beneficiar, vor fi depuse personal la sediul

GAL. Vor fi considerate contestatii si analizate in baza procedurii doar acele solicitari care contesta elemente legate de eligibilitatea proiectului depus. Comisia de contestatii este alcatuita din 5 membri care fac parte din comitetul de selectie.

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

In vederea evitarii posibilelor conflicte de interese care pot sa contravina legislatiei europene cat si nationale, Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est va crea mecanisme interioare care vor avea la baza principiul respectarii si utilizarii rationale a fondurilor europene si a fondurilor publice nationale. Asociatia Grupul de Actiune Locala Crivatul de SudEst va utiliza in acest sens prevederile OUG 66 / 2011 cat si alte norme nationale si europene in vigoare.

În activitatea de selecție și de aprobare a solicitărilor de sprijin financiar, Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est va elabora si va utiliza reguli și proceduri care să asigure respectarea următoarelor principii de buna practica:

- a) o bună gestiune financiară bazată pe aplicarea principiilor economicității, eficacității și eficienței;
- b) respectarea principiilor de liberă concurență și de tratament egal și nediscriminatoriu;
- c) transparența - punerea la dispoziția tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru acordarea fondurilor europene, atat pe site-ul web cat si la sediul

Grupului de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est;

- d) prevenirea apariției situațiilor de conflict de interese în cursul întregii proceduri de selecție a proiectelor de finanțat;
- e) excluderea cumulului - activitatea ce face obiectul cererii de finanțare din fonduri europene nu poate să beneficieze de sprijin financiar din alte surse de finanțare nerambursabilă, cu excepția sumelor ce constituie ajutor de stat acordat în condițiile legii.

Principiile prevăzute la lit. a)-d) se aplică în mod corespunzător și în activitatea efectuată de beneficiarul Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est, pentru executarea contractului de finanțare nerambursabilă.

Asociatia Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est, in calitate de autoritate cu competențe în gestionarea fondurilor europene cat si beneficiarii programelor finanțate integral sau parțial din fonduri europene și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora au obligația organizării și exercitării activității de control intern, de control preventiv și de identificare și gestionare a riscurilor, precum și a exercitării activității de audit intern, în conformitate cu prevederile legislației naționale și comunitare în vigoare, precum și cu standardele internaționale de audit.

Persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi solicitanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant care depune un proiect la GAL Crivatul de Sud-Est. Încălcarea acestor prevederi se sancționează cu excluderea solicitantului din procedura de selecție. Comitetul de Selectie al Grupului de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est are obligația să solicite anularea contractului/acordului/deciziei de finanțare care a fost încheiat/emisă cu încălcarea prevederilor menționate anterior.

În cazul în care Asociatia Grupul de Actiune Locala Crivatul de Sud-Est, prin personalul angajat solicită completări ale documentației depuse în vederea verificării/evaluării, această activitate nu are caracter de consultanță.

Nu vor avea dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție persoane care se pot găsi în orice situație într-o conjunctură care poate să conducă la conflict de interese.